I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/588 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 15ης Μαρτίου 2023

για τη θέσπιση ενωσιακού προγράμματος ασφαλούς συνδεσιμότητας για την περίοδο 2023-2027

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 189 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ([1]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 19ης και 20ής Δεκεμβρίου 2013, εξέφρασε ικανοποίηση όσον αφορά τις προπαρασκευαστικές εργασίες για την επόμενη γενιά κυβερνητικών δορυφορικών επικοινωνιών μέσω της στενής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών, της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος («ΕΟΔ»). Οι κυβερνητικές δορυφορικές επικοινωνίες έχουν επίσης αναγνωριστεί ως ένα από τα στοιχεία της συνολικής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας του Ιουνίου του 2016. Οι κυβερνητικές δορυφορικές επικοινωνίες πρόκειται να συμβάλουν στην απόκριση της ΕΕ στις υβριδικές απειλές και να παράσχουν στήριξη στη στρατηγική της ΕΕ για την ασφάλεια στη θάλασσα και στην πολιτική της ΕΕ για την Αρκτική.

(2) Στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 21ης και 22ας Μαρτίου 2019 επισημάνθηκε ότι η Ένωση πρέπει να προχωρήσει περαιτέρω στην ανάπτυξη μιας ανταγωνιστικής, ασφαλούς και δεοντολογικά ορθής ψηφιακής οικονομίας χωρίς αποκλεισμούς με συνδεσιμότητα παγκόσμιας κλάσης.

(3) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 22ας Φεβρουαρίου 2021, με τίτλο «Σχέδιο δράσης για τις συνέργειες μεταξύ της μη στρατιωτικής, της αμυντικής και της διαστημικής βιομηχανίας», αναφέρεται ότι στόχος είναι να «[καταστεί] δυνατή [η] πρόσβαση σε συνδεσιμότητα υψηλής ταχύτητας σε όλους στην Ευρώπη και να [παρασχεθεί] ένα ανθεκτικό σύστημα συνδεσιμότητας που θα επιτρέπει στην Ευρώπη να παραμένει συνδεδεμένη ό,τι κι αν συμβεί».

(4) Στη στρατηγική πυξίδα για την ασφάλεια και την άμυνα που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 21 Μαρτίου 2022, αναγνωρίζεται ότι οι διαστημικές υποδομές της Ένωσης και των κρατών μελών της συμβάλλουν στην ανθεκτικότητά μας και προσφέρουν βασικές υπηρεσίες που υποκαθιστούν ή συμπληρώνουν τις επίγειες υποδομές τηλεπικοινωνιών. Ως εκ τούτου, η Ένωση καλείται να εργαστεί με βάση την πρόταση για παγκόσμιο ασφαλές σύστημα επικοινωνιών της Ένωσης βασισμένο στο διάστημα.

([1]) Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Φεβρουαρίου 2023 (δεν έχει δημοσιευτεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 7ης Μαρτίου 2023.

(5) Μία από τις συνιστώσες του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος που κατοχυρώνονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]) είναι το GOVSATCOM, το οποίο έχει ως σκοπό να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη διαθεσιμότητα αξιόπιστων, ασφαλών, κλιμακούμενων και οικονομικά αποδοτικών υπηρεσιών δορυφορικών επικοινωνιών για τους χρήστες του GOVSATCOM. Στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/696 προβλέπεται ότι στο πρώτο στάδιο της συνιστώσας GOVSATCOM, περίπου έως το 2025, η υφιστάμενη ικανότητα θα συγκεντρώνεται και θα διαμοιράζεται μέσω του κόμβου του GOVSATCOM. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα προμηθεύεται ικανότητες GOVSATCOM από κράτη μέλη με εθνικά συστήματα και διαστημικές ικανότητες, καθώς και από παρόχους εμπορικών δορυφορικών επικοινωνιών ή υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη τα ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας της Ένωσης.

Σε αυτό το πρώτο στάδιο, οι υπηρεσίες του GOVSATCOM θα εισαχθούν βάσει προσέγγισης κατά στάδια, υπό το πρίσμα της κλιμάκωσης της δυναμικότητας των υποδομών του κόμβου του GOVSATCOM. Η εν λόγω προσέγγιση βασίζεται επίσης στην προϋπόθεση ότι, εάν κατά το πρώτο στάδιο και έπειτα από λεπτομερή ανάλυση της μελλοντικής προσφοράς και ζήτησης προκύψει ότι η συγκεκριμένη προσέγγιση δεν επαρκεί για να καλύψει την εξελισσόμενη ζήτηση, θα χρειαστεί η μετάβαση σε ένα δεύτερο στάδιο και η ανάπτυξη πρόσθετων εξειδικευμένων διαστημικών υποδομών ή ικανοτήτων μέσω της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα, για παράδειγμα με τους ενωσιακούς φορείς εκμετάλλευσης δορυφόρων.

(6) Στις 22 Μαρτίου 2017, η Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας του Συμβουλίου ενέκρινε το έγγραφο «High Level Civil Military User Needs for Governmental Satellite Communications» (Ανάγκες των στρατιωτικών και μη στρατιωτικών χρηστών υψηλού επιπέδου για κυβερνητικές δορυφορικές επικοινωνίες – GOVSATCOM), το οποίο συντάχθηκε από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) και στο οποίο συγχωνεύονται οι απαιτήσεις των στρατιωτικών χρηστών, όπως προσδιορίστηκαν από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας στο πλαίσιο του κοινού επιτελικού στόχου του που θεσπίστηκε το 2013, και οι ανάγκες των μη στρατιωτικών χρηστών, όπως συγκεντρώθηκαν από την Επιτροπή. Από μεταγενέστερες αναλύσεις της Επιτροπής προέκυψε ότι η τρέχουσα προσφορά δορυφορικών επικοινωνιών στην Ένωση, η οποία βασίζεται στις ικανότητες των κρατών μελών με εθνικά συστήματα, καθώς και στις ικανότητες του ιδιωτικού τομέα, δεν μπορεί να καλύψει ορισμένες νέες ανάγκες της κυβερνητικής ζήτησης, οι οποίες κινούνται προς λύσεις υψηλότερης ασφάλειας, χαμηλής λανθάνουσας καθυστέρησης και παγκόσμιας κάλυψης. Οι ανάγκες αυτές θα πρέπει να παρακολουθούνται και να επαναξιολογούνται τακτικά.

(7) Η πρόσφατη τεχνική πρόοδος κατέστησε δυνατή την εμφάνιση συστοιχιών επικοινωνιών μη γεωστατικής τροχιάς (NGSO) που παρέχουν σταδιακά υπηρεσίες συνδεσιμότητας υψηλής ταχύτητας και χαμηλής λανθάνουσας καθυστέρησης. Υπάρχει, επομένως, η δυνατότητα να καλυφθούν οι εξελισσόμενες ανάγκες των εξουσιοδοτημένων από την κυβέρνηση χρηστών μέσω της ανάπτυξης και εγκατάστασης πρόσθετων υποδομών, καθώς οι αιτήσεις εκχώρησης συχνοτήτων προς τη Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών που είναι απαραίτητες για την παροχή των απαιτούμενων υπηρεσιών είναι επί του παρόντος διαθέσιμες εντός της Ένωσης. Σε περίπτωση που δεν χρησιμοποιηθούν, οι εν λόγω αιτήσεις εκχώρησης συχνοτήτων θα καταστούν παρωχημένες και οι συχνότητες θα παραχωρηθούν σε άλλους παράγοντες. Δεδομένου ότι οι συχνότητες και οι τροχιακές θέσεις αποτελούν έναν ολοένα και πιο σπάνιο πόρο, η Επιτροπή θα πρέπει, μέσω ανοικτής και διαφανούς διαδικασίας με τα κράτη μέλη, να αξιοποιήσει την ευκαιρία αυτή για να συνάψει με τα κράτη μέλη που υποβάλλουν τις αιτήσεις εκχώρησης συχνοτήτων ειδικές συμφωνίες χορήγησης αδειών για την παροχή κυβερνητικών υπηρεσιών βάσει των κυβερνητικών υποδομών. Ο ιδιωτικός τομέας είναι υπεύθυνος για την απόκτηση των δικαιωμάτων επί των αιτήσεων εκχώρησης συχνοτήτων που απαιτούνται για την παροχή εμπορικών υπηρεσιών.

(8) Υπάρχει αυξανόμενη ζήτηση από τους κυβερνητικούς παράγοντες της Ένωσης για ασφαλείς και αξιόπιστες διαστημικές υπηρεσίες δορυφορικών επικοινωνιών, ιδίως επειδή αυτές αποτελούν την πλέον βιώσιμη επιλογή σε περίπτωση έλλειψης επίγειων συστημάτων επικοινωνιών ή όπου τα εν λόγω συστήματα υφίστανται διακοπές στη λειτουργία τους ή είναι αναξιόπιστα. Η προσιτή και οικονομικά αποδοτική πρόσβαση σε δορυφορικές επικοινωνίες είναι επίσης απαραίτητη σε περιοχές όπου δεν υπάρχουν χερσαίες υποδομές, μεταξύ άλλων πάνω από τους ωκεανούς, στον εναέριο χώρο, σε απομακρυσμένες περιοχές και όπου οι χερσαίες υποδομές παρουσιάζουν σοβαρές διακοπές λειτουργίας ή δεν είναι αξιόπιστες σε καταστάσεις κρίσης. Οι δορυφορικές επικοινωνίες μπορούν να αυξήσουν τη συνολική ανθεκτικότητα των δικτύων επικοινωνιών, για παράδειγμα, προσφέροντας εναλλακτική λύση σε περίπτωση φυσικών επιθέσεων ή κυβερνοεπιθέσεων που στρέφονται κατά τοπικών χερσαίων υποδομών, ατυχημάτων ή φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών.

(9) Η Ένωση θα πρέπει να διασφαλίσει την παροχή ανθεκτικών, παγκόσμιων, ασφαλών, προστατευμένων, αδιάλειπτων, εγγυημένων και ευέλικτων λύσεων δορυφορικών επικοινωνιών για τις εξελισσόμενες κυβερνητικές ανάγκες και απαιτήσεις, επί μιας ενωσιακής τεχνολογικής και βιομηχανικής βάσης, προκειμένου να αυξήσει την ανθεκτικότητα των επιχειρήσεων των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της Ένωσης.

([2]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 912/2010, (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 και (ΕΕ) αριθ. 377/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 69).

(10) Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να θεσπιστεί ένα νέο πρόγραμμα, και συγκεκριμένα το ενωσιακό πρόγραμμα ασφαλούς συνδεσιμότητας («πρόγραμμα»), το οποίο θα παρέχει ενωσιακή δορυφορική υποδομή επικοινωνιών πολλαπλών τροχιών για κυβερνητική χρήση, ενσωματώνοντας παράλληλα και συμπληρώνοντας τις υφιστάμενες και μελλοντικές εθνικές και ευρωπαϊκές ικανότητες στο πλαίσιο της συνιστώσας GOVSATCOM, και αναπτύσσοντας περαιτέρω και ενσωματώνοντας σταδιακά την πρωτοβουλία «ευρωπαϊκή υποδομή κβαντικής επικοινωνίας» (EuroQCI) στο ασφαλές σύστημα συνδεσιμότητας.

(11) Το πρόγραμμα θα πρέπει να καλύπτει τις νέες κυβερνητικές ανάγκες για λύσεις υψηλότερης ασφάλειας, χαμηλής λανθάνουσας καθυστέρησης και παγκόσμιας κάλυψης. Θα πρέπει να διασφαλίζει την παροχή και μακροπρόθεσμη διαθεσιμότητα παγκόσμιας αδιάλειπτης πρόσβασης σε ασφαλείς, αυτόνομες, αξιόπιστες και οικονομικά αποδοτικές δορυφορικές κυβερνητικές υπηρεσίες επικοινωνιών, στηρίζοντας την ανθεκτικότητα και την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας, την επίγνωση της κατάστασης, τις εξωτερικές δράσεις, τη διαχείριση κρίσεων, καθώς και τις εφαρμογές που είναι κρίσιμες για την οικονομία, την ασφάλεια και την άμυνα της Ένωσης και των κρατών μελών, μέσω ειδικών κυβερνητικών υποδομών, οι οποίες ενσωματώνουν και συμπληρώνουν τις ικανότητες του GOVSATCOM. Επίσης, το πρόγραμμα θα πρέπει να δίνει προτεραιότητα στην παροχή κυβερνητικών υπηρεσιών και να καθιστά δυνατή την παροχή εμπορικών υπηρεσιών από τον ευρωπαϊκό ιδιωτικό τομέα, λαμβάνοντας υπόψη μια έρευνα αγοράς, συμπεριλαμβανομένης της διαβούλευσης με εξουσιοδοτημένους από την κυβέρνηση χρήστες, μέσω εμπορικής υποδομής.

(12) Η απόφαση (ΕΕ) 2022/2481 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]) καθορίζει σειρά σκοπών και στόχων για την προώθηση της ανάπτυξης ανθεκτικών, ασφαλών, αποδοτικών και βιώσιμων ψηφιακών υποδομών στην Ένωση, συμπεριλαμβανομένου ψηφιακού στόχου για να επιτύχει η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συνδεσιμότητα σε gigabit για όλους έως το 2030. Το πρόγραμμα θα πρέπει να καταστήσει εφικτή τη συνδεσιμότητα σε ολόκληρη την Ένωση και σε ολόκληρο τον κόσμο, για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, μεταξύ άλλων με την παροχή πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές ευρυζωνικές συνδέσεις υψηλών ταχυτήτων που μπορούν να συμβάλουν στην εξάλειψη των νεκρών ζωνών επικοινωνίας και στην αύξηση της συνοχής σε ολόκληρη την Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των εξόχως απόκεντρων περιοχών της, των αγροτικών, περιφερειακών, απομακρυσμένων και απομονωμένων περιοχών και των νησιών. Οι δορυφορικές υπηρεσίες δεν μπορούν επί του παρόντος να αντικαταστήσουν τις επιδόσεις των επίγειων δικτύων, αλλά μπορούν να γεφυρώσουν το ψηφιακό χάσμα και επίσης να συμβάλουν, κατά περίπτωση, στους γενικούς στόχους της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]).

(13) Συνεπώς, το πρόγραμμα θα πρέπει να συνίσταται στις δράσεις καθορισμού, σχεδιασμού, ανάπτυξης και επικύρωσης και στις σχετικές δράσεις εγκατάστασης για την κατασκευή των αρχικών διαστημικών και επίγειων υποδομών που απαιτούνται για την παροχή των πρώτων κυβερνητικών υπηρεσιών. Το πρόγραμμα θα πρέπει στη συνέχεια να συμπεριλάβει δραστηριότητες σταδιακής εγκατάστασης με στόχο την ολοκλήρωση τόσο των διαστημικών όσο και των επίγειων υποδομών που είναι απαραίτητες για την παροχή προηγμένων κυβερνητικών υπηρεσιών, οι οποίες επί του παρόντος δεν είναι διαθέσιμες και υπερβαίνουν τις πλέον προηγμένες υφιστάμενες ευρωπαϊκές υπηρεσίες δορυφορικών επικοινωνιών. Επιπλέον, το πρόγραμμα θα πρέπει να προωθήσει την ανάπτυξη τερματικών χρηστών ικανών να εκμεταλλεύονται τις προηγμένες υπηρεσίες επικοινωνιών. Οι δραστηριότητες εκμετάλλευσης θα πρέπει να ξεκινήσουν το συντομότερο δυνατόν, με στόχο την παροχή των πρώτων κυβερνητικών υπηρεσιών έως το 2024, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες των εξουσιοδοτημένων από την κυβέρνηση χρηστών το συντομότερο δυνατόν. Στη συνέχεια, το πρόγραμμα θα πρέπει να προβλέπει δραστηριότητες για την ολοκλήρωση των διαστημικών και επίγειων υποδομών που απαιτούνται για την πλήρη επιχειρησιακή ικανότητα έως το 2027. Η παροχή κυβερνητικών υπηρεσιών, η λειτουργία, η συντήρηση και η συνεχής βελτίωση των διαστημικών και επίγειων υποδομών, μετά την εγκατάστασή τους, καθώς και η ανάπτυξη των μελλοντικών γενεών των κυβερνητικών υπηρεσιών θα πρέπει να αποτελέσουν μέρος των δραστηριοτήτων εκμετάλλευσης.

(14) Τον Ιούνιο του 2019, τα κράτη μέλη υπέγραψαν τη δήλωση για την ευρωπαϊκή υποδομή κβαντικής επικοινωνίας (EuroQCI) («δήλωση») με την οποία συμφωνούν να συνεργαστούν μεταξύ τους, με την Επιτροπή και με την υποστήριξη του ΕΟΔ, προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης υποδομών κβαντικής επικοινωνίας οι οποίες θα καλύπτουν το σύνολο της Ένωσης. Σύμφωνα με τη δήλωση, στόχος της πρωτοβουλίας EuroQCI είναι η εγκατάσταση πιστοποιημένων και ασφαλών διατερματικών υποδομών κβαντικής επικοινωνίας, οι οποίες θα επιτρέπουν τη διαβίβαση και αποθήκευση πληροφοριών και δεδομένων, καθώς και τη σύνδεση των δημόσιων περιουσιακών στοιχείων επικοινωνιών ζωτικής σημασίας σε ολόκληρη την Ένωση. Το πρόγραμμα θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της δήλωσης με την ανάπτυξη διαστημικών και επίγειων υποδομών στο πλαίσιο της EuroQCI που θα ενσωματωθούν στις κυβερνητικές υποδομές του προγράμματος, καθώς και με την ανάπτυξη και εγκατάσταση των χερσαίων υποδομών της EuroQCI, οι οποίες θα ανήκουν στα κράτη μέλη. Οι διαστημικές, επίγειες και χερσαίες υποδομές της EuroQCI θα πρέπει να αναπτυχθούν στο πλαίσιο του προγράμματος σε δύο κύριες φάσεις, μια

([3]) Απόφαση (ΕΕ) 2022/2481 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για τη θέσπιση του προγράμματος πολιτικής 2030 «Ψηφιακή Δεκαετία» (ΕΕ L 323 της 19.12.2022, σ. 4).

([4]) Οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΕΕ L 321 της 17.12.2018, σ. 36).

προκαταρκτική φάση επικύρωσης, η οποία θα μπορούσε να περιλαμβάνει την ανάπτυξη και επικύρωση αρκετών διαφορετικών τεχνολογιών και πρωτοκόλλων επικοινωνίας, και μια φάση πλήρους εγκατάστασης, συμπεριλαμβάνοντας κατάλληλες λύσεις για διαδορυφορική συνδεσιμότητα και αναμετάδοση δεδομένων μεταξύ δορυφόρων, επίγειων και χερσαίων υποδομών.

(15) Μία από τις βασικές λειτουργίες της πρωτοβουλίας EuroQCI θα είναι να καθιστά δυνατή την κβαντική κατανομή κρυπτογραφικών κλειδιών (QKD). Μέχρι σήμερα, η τεχνολογία και τα προϊόντα QKD δεν διακρίνονται από επαρκή βαθμό ωριμότητας ώστε να χρησιμοποιούνται για την προστασία διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΔΠΕΕ). Τα κύρια ζητήματα που αφορούν την ασφάλεια της QKD, όπως η τυποποίηση των πρωτοκόλλων QKD, η ανάλυση πλευρικών καναλιών και η μεθοδολογία αξιολόγησης, δεν έχουν ακόμη επιλυθεί. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα θα πρέπει να στηρίζει την EuroQCI και να επιτρέπει τη συμπερίληψη εγκεκριμένων κρυπτογραφικών προϊόντων στις υποδομές, εφόσον είναι διαθέσιμα.

(16) Προκειμένου να εξασφαλισθεί η δέουσα προστασία των ΔΠΕΕ, πρωταρχικές λύσεις για την αντιμετώπιση των απειλών που θέτει η κβαντική υπολογιστική θα πρέπει να είναι ο συνδυασμός συμβατικών λύσεων, μετακβαντικής κρυπτογραφίας και, ενδεχομένως, QKD σε υβριδικές προσεγγίσεις. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα θα πρέπει να χρησιμοποιεί τέτοιες προσεγγίσεις με σκοπό να διασφαλιστεί τόσο η κρυπτογραφία αιχμής όσο και η διανομή κλειδιών.

(17) Προκειμένου να διευρυνθούν οι δυνατότητες δορυφορικών επικοινωνιών της Ένωσης, οι υποδομές του προγράμματος θα πρέπει να βασίζονται στις υποδομές που έχουν αναπτυχθεί για τους σκοπούς της συνιστώσας GOVSATCOM, να τις ενσωματώνουν και να τις συμπληρώνουν. Ειδικότερα, οι επίγειες υποδομές του προγράμματος θα πρέπει να βασίζονται στους κόμβους του GOVSATCOM, καθώς κλιμακώνονται σταδιακά με βάση τις ανάγκες των χρηστών μέσω άλλων περιουσιακών στοιχείων του επίγειου σκέλους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των κρατών μελών που επιθυμούν να συνεισφέρουν επιπλέον, με βάση τις επιχειρησιακές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις ασφαλείας.

(18) Το πρόγραμμα θα πρέπει να βελτιώσει την ασφαλή συνδεσιμότητα σε γεωγραφικές περιοχές στρατηγικού ενδιαφέροντος, όπως η Αφρική και η Αρκτική, καθώς και στη Βαλτική Θάλασσα, στον Εύξεινο Πόντο, σε περιοχές της Μεσογείου και στον Ατλαντικό. Οι υπηρεσίες που θα παρέχονται στο πλαίσιο του προγράμματος θα πρέπει επίσης να συμβάλλουν στη γεωπολιτική ανθεκτικότητα, προσφέροντας πρόσθετη συνδεσιμότητα σύμφωνα με τους στόχους πολιτικής στις εν λόγω περιοχές και σύμφωνα με την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, της 1ης Δεκεμβρίου 2021, με τίτλο «The Global Gateway».

(19) Με την επιφύλαξη των υπηρεσιών επικοινωνιών, οι δορυφόροι που κατασκευάζονται για τους σκοπούς του προγράμματος θα μπορούσαν να εξοπλιστούν με υποσυστήματα, συμπεριλαμβανομένων ωφέλιμων φορτίων, τα οποία μπορούν να επιτρέψουν την αύξηση της δυναμικότητας και των υπηρεσιών των συνιστωσών του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος, καθιστώντας έτσι δυνατή την ανάπτυξη πρόσθετων υπηρεσιών μη επικοινωνιακού χαρακτήρα που θα αποφασίζονται στο πλαίσιο συνεδρίασης της επιτροπής του προγράμματος στη σχετική σύνθεση, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/696, και θα υλοποιούνται υπό τους όρους που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Εφόσον διαπιστωθεί δεόντως το όφελος για τις συνιστώσες του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος, λαμβανομένων υπόψη των αναγκών των χρηστών και των δημοσιονομικών περιορισμών, τα εν λόγω υποσυστήματα θα μπορούσαν να αναπτυχθούν για να προσφέρουν εναλλακτικές υπηρεσίες εντοπισμού θέσης, πλοήγησης και χρονισμού που θα συμπληρώνουν το Galileo, να διασφαλίζουν τη μετάδοση μηνυμάτων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υπέρθεσης για τη Γεωστατική Πλοήγηση (EGNOS) με χαμηλότερη λανθάνουσα καθυστέρηση, να παρέχουν διαστημικούς αισθητήρες για επιτήρηση του διαστήματος και να υποστηρίζουν την ενίσχυση των υφιστάμενων ικανοτήτων του Copernicus, ιδίως όσον αφορά υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και πολιτικής προστασίας. Επιπλέον, τα εν λόγω υποσυστήματα θα μπορούσαν να παρέχουν υπηρεσίες μη επικοινωνιακού χαρακτήρα στα κράτη μέλη, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό δεν επηρεάζει την ασφάλεια και τον προϋπολογισμό του προγράμματος.

(20) Λαμβανομένων υπόψη της σημασίας που έχουν για το πρόγραμμα οι επίγειες κυβερνητικές υποδομές του, καθώς και του αντικτύπου αυτών στην ασφάλεια του προγράμματος, η θέση των εν λόγω υποδομών θα πρέπει να καθορίζεται από την Επιτροπή σύμφωνα με τις γενικές απαιτήσεις ασφαλείας και έπειτα από ανοικτή και διαφανή διαδικασία, με σκοπό την εξασφάλιση ισορροπημένης κατανομής μεταξύ των κρατών μελών. Στην εγκατάσταση των επίγειων κυβερνητικών υποδομών του προγράμματος, όπου ενσωματώνονται επίσης οι υποδομές που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της συνιστώσας GOVSATCOM, θα μπορούσε να συμμετέχει και ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα («Οργανισμός») ή, κατά περίπτωση και εντός του πεδίου αρμοδιότητάς του, ο ΕΟΔ.

(21) Είναι ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια της Ένωσης και των κρατών μελών της, καθώς και για την εγγύηση της ασφάλειας και της ακεραιότητας των κυβερνητικών υπηρεσιών, τα διαστημικά περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος να εκτοξευτούν από το έδαφος της Ένωσης. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, οι εν λόγω εκτοξεύσεις θα πρέπει να μπορούν να πραγματοποιούνται από το έδαφος τρίτης χώρας. Πέραν των βαρέων και μεσαίων εκτοξευτών, οι μικροί εκτοξευτές και οι μικροεκτοξευτές θα μπορούσαν να παράσχουν πρόσθετη ευελιξία ώστε να καταστεί δυνατή η ταχεία εγκατάσταση των διαστημικών περιουσιακών στοιχείων.

(22) Είναι σημαντικό να έχει η Ένωση στην κυριότητά της όλα τα υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με τις κυβερνητικές υποδομές που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο του προγράμματος, εκτός από τις χερσαίες υποδομές της πρωτοβουλίας EuroQCI, με παράλληλη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 17. Παρά την κυριότητα της Ένωσης επί των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων, η Ένωση θα πρέπει να μπορεί, κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και όπου κρίνεται σκόπιμο με βάση κατά περίπτωση εκτίμηση, να παρέχει αυτά τα περιουσιακά στοιχεία σε τρίτους ή να τα διαθέτει.

(23) Πρωτοβουλίες σε ενωσιακό επίπεδο, όπως η πρωτοβουλία για ασφαλή συνδεσιμότητα, διαμορφώνονται από την ευρεία συμμετοχή καινοτόμων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), νεοφυών επιχειρήσεων και μεγάλων επιχειρήσεων από τον ανάντη και κατάντη διαστημικό τομέα σε ολόκληρη την Ένωση. Τα τελευταία έτη, ορισμένοι διαστημικοί παράγοντες επέφεραν αναστάτωση στον διαστημικό τομέα, ιδίως νεοφυείς επιχειρήσεις και ΜΜΕ που ανέπτυξαν καινοτόμες διαστημικές τεχνολογίες και εφαρμογές με γνώμονα την αγορά, ενίοτε με διαφορετικά επιχειρηματικά μοντέλα. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ανταγωνιστικότητα του διαστημικού οικοσυστήματος της Ένωσης, το πρόγραμμα θα πρέπει να μεγιστοποιήσει τη χρήση καινοτόμων και ανατρεπτικών τεχνολογιών, καθώς και καινοφανών επιχειρηματικών μοντέλων που αναπτύσσει το ευρωπαϊκό διαστημικό οικοσύστημα, συμπεριλαμβανομένου του «νέου διαστήματος», ιδίως από ΜΜΕ, επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης και νεοφυείς επιχειρήσεις που αναπτύσσουν καινοφανείς διαστημικές τεχνολογίες και εφαρμογές με γνώμονα την αγορά, και παράλληλα να καλύψει ολόκληρη τη διαστημική αξιακή αλυσίδα, περιλαμβάνοντας τα ανάντη και τα κατάντη τμήματα.

(24) Είναι σημαντικό να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις από τον ιδιωτικό τομέα μέσω κατάλληλων προμηθειών και ομαδοποίησης των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, ώστε να μειωθεί η αβεβαιότητα και να εξασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη προβολή και προβλεψιμότητα των αναγκών για υπηρεσίες του δημόσιου τομέα. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής διαστημικής βιομηχανίας στο μέλλον, το πρόγραμμα θα πρέπει να συμβάλει επίσης στην ανάπτυξη προηγμένων δεξιοτήτων σε τομείς που σχετίζονται με το διάστημα και να στηρίζει δραστηριότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και να προωθεί την ισότητα των ευκαιριών, την ισότητα των φύλων και την ενδυνάμωση των γυναικών, προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό των πολιτών της Ένωσης σε αυτό το πεδίο.

(25) Σύμφωνα με τους στόχους που ορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία», το πρόγραμμα θα πρέπει να ελαχιστοποιεί, στο μέτρο του δυνατού, τον περιβαλλοντικό του αντίκτυπο. Μολονότι τα διαστημικά περιουσιακά στοιχεία δεν εκπέμπουν αυτά καθαυτά αέρια του θερμοκηπίου κατά τη χρήση τους, η κατασκευή τους και οι συναφείς επίγειες εγκαταστάσεις έχουν περιβαλλοντικό αντίκτυπο. Θα πρέπει να θεσπιστούν μέτρα για τον μετριασμό του εν λόγω αντικτύπου. Για τον σκοπό αυτόν, οι προμήθειες που αναφέρονται στο πρόγραμμα θα πρέπει να περιλαμβάνουν αρχές και μέτρα για τη βιωσιμότητα, όπως διατάξεις για την ελαχιστοποίηση και την αντιστάθμιση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που παράγονται από την ανάπτυξη, την παραγωγή και την εγκατάσταση των υποδομών, και μέτρα για την πρόληψη της φωτορύπανσης, όπως ο αντίκτυπος στις αστρονομικές παρατηρήσεις που γίνονται από τη Γη.

(26) Δεδομένου του αυξανόμενου αριθμού διαστημικών σκαφών και διαστημικών υπολειμμάτων σε τροχιά, η νέα ευρωπαϊκή συστοιχία θα πρέπει επίσης να πληροί κριτήρια διαστημικής βιωσιμότητας και να αποτελεί παράδειγμα ορθών πρακτικών στη διαχείριση της διαστημικής κυκλοφορίας και στην επιτήρηση και παρακολούθηση του διαστήματος (SST), προκειμένου να μειωθεί η ποσότητα των παραγόμενων διαστημικών υπολειμμάτων, να προλαμβάνονται οι διαλύσεις σε τροχιά και οι συγκρούσεις σε τροχιά, και να προβλέπονται κατάλληλα μέτρα για τα διαστημικά σκάφη στο τέλος του κύκλου ζωής τους. Δεδομένου ότι οι θεμιτές ανησυχίες σχετικά με την προστασία του διαστημικού περιβάλλοντος συζητούνται σε διεθνή φόρουμ, όπως στο πλαίσιο της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τις ειρηνικές χρήσεις του διαστήματος, είναι υψίστης σημασίας να αναλάβει η Ένωση ηγετικό ρόλο όσον αφορά τη βιωσιμότητα του διαστήματος. Οι συμβάσεις που θα συναφθούν στο πλαίσιο του προγράμματος θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η χρησιμοποιούμενη τεχνολογία επιτρέπει την εφαρμογή των υψηλότερων δυνατών προτύπων όσον αφορά τη βιωσιμότητα, καθώς και την ενεργειακή απόδοση και την αποδοτική χρήση των πόρων.

(27) Οι λειτουργικές απαιτήσεις για τις κυβερνητικές υπηρεσίες θα πρέπει να βασίζονται στην αξιολόγηση των αναγκών των εξουσιοδοτημένων από την κυβέρνηση χρηστών και επίσης να λαμβάνουν υπόψη τις ικανότητες της τρέχουσας προσφοράς στην αγορά. Κατά την αξιολόγηση των εν λόγω απαιτήσεων, οι τρέχουσες δυνατότητες της αγοράς θα πρέπει να χρησιμοποιούνται στον μέγιστο δυνατό βαθμό. Με βάση τις εν λόγω επιχειρησιακές απαιτήσεις, σε συνδυασμό με τις γενικές απαιτήσεις ασφαλείας και την εξελισσόμενη ζήτηση κυβερνητικών υπηρεσιών, θα πρέπει να αναπτυχθεί το χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών για τις κυβερνητικές υπηρεσίες. Το εν λόγω χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών θα πρέπει να καθορίζει την εφαρμοστέα βάση για τις κυβερνητικές υπηρεσίες. Θα πρέπει επίσης να καθορίζει τις κατηγορίες υπηρεσίας που συμπληρώνουν το χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών για τις υπηρεσίες του GOVSATCOM που θεσπίστηκε στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696. Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίσει τη συνέπεια και τη συνοχή των επιχειρησιακών απαιτήσεων και των απαιτήσεων ασφαλείας μεταξύ της συνιστώσας GOVSATCOM και του προγράμματος. Για να διατηρηθεί η καλύτερη δυνατή αντιστοίχιση μεταξύ της ζήτησης και προσφοράς των παρεχόμενων υπηρεσιών, το χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών για τις κυβερνητικές υπηρεσίες θα πρέπει να καθοριστεί το 2023 και θα πρέπει να μπορεί να επικαιροποιείται σε τακτά διαστήματα, κατόπιν διαβούλευσης με τα κράτη μέλη με βάση τις εν λόγω επιχειρησιακές απαιτήσεις και απαιτήσεις ασφαλείας.

(28) Οι δορυφορικές επικοινωνίες είναι ένας πεπερασμένος πόρος που περιορίζεται από τη δορυφορική ικανότητα, τη συχνότητα και τη γεωγραφική κάλυψη. Επομένως, για να είναι οικονομικά αποδοτικό και να αξιοποιεί τις οικονομίες κλίμακας, το πρόγραμμα θα πρέπει να βελτιστοποιεί την αντιστοίχιση μεταξύ της προσφοράς και της ζήτησης των κυβερνητικών υπηρεσιών και να αποφεύγει την υπερπροσφορά ικανοτήτων. Δεδομένου ότι η ζήτηση και η δυνητική προσφορά μεταβάλλονται αμφότερες με την πάροδο του χρόνου, η Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί τις ανάγκες ώστε να προσαρμόζει το χαρτοφυλάκιο για τις κυβερνητικές υπηρεσίες όταν, κατά τα φαινόμενα, απαιτείται.

(29) Τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο, η Επιτροπή, η ΕΥΕΔ, καθώς και οι οργανισμοί και φορείς της Ένωσης, θα πρέπει να δύνανται να καταστούν συμμετέχοντες στο πρόγραμμα, στον βαθμό που επιλέγουν να εξουσιοδοτούν χρήστες των κυβερνητικών υπηρεσιών ή να παρέχουν ικανότητες, χώρους ή εγκαταστάσεις. Λαμβάνοντας υπόψη ότι εναπόκειται στα κράτη μέλη να αποφασίσουν κατά πόσο εξουσιοδοτούν τους εθνικούς χρήστες των κυβερνητικών υπηρεσιών, τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υποχρεωθούν να συνεισφέρουν στο πρόγραμμα ή να φιλοξενήσουν υποδομές του προγράμματος.

(30) Κάθε συμμετέχων στο πρόγραμμα θα πρέπει να ορίσει μια αρμόδια για την ασφαλή συνδεσιμότητα αρχή η οποία θα παρακολουθεί κατά πόσον οι χρήστες και άλλες εθνικές οντότητες που διαδραματίζουν κάποιον ρόλο στο πρόγραμμα συμμορφώνονται με τους ισχύοντες κανόνες και τις ισχύουσες διαδικασίες ασφαλείας σύμφωνα με τα οριζόμενα στις γενικές απαιτήσεις ασφαλείας. Οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα μπορούν να αναθέσουν τα καθήκοντα μιας τέτοιας αρχής σε υφιστάμενη αρχή.

(31) Ο παρών κανονισμός καθορίζει χρηματοδοτικό κονδύλιο για τη συνολική διάρκεια του προγράμματος, το οποίο θα αποτελέσει το ποσό προνομιακής αναφοράς, κατά την έννοια του σημείου 18 της διοργανικής συμφωνίας της 16ης Δεκεμβρίου 2020 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων ([5]), για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και για το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.

(32) Οι στόχοι του προγράμματος συνάδουν και συμπληρώνουν τους στόχους άλλων ενωσιακών προγραμμάτων, ιδίως του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([6]) και την απόφαση (ΕΕ) 2021/764 του Συμβουλίου ([7]), του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη», που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([8]), του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([9]), του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([10]), και ειδικότερα του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος.

(33) Το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» θα διαθέσει ειδικό μερίδιο των συνιστωσών της ομάδας «Ψηφιακές τεχνολογίες, βιομηχανία και διάστημα» σε δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που σχετίζονται με την ανάπτυξη και επικύρωση του συστήματος ασφαλούς συνδεσιμότητας, μεταξύ άλλων για τις πιθανές τεχνολογίες που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο του διαστημικού οικοσυστήματος, συμπεριλαμβανομένου του «νέου διαστήματος». Ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη (NDICI) θα διαθέσει ειδικό μερίδιο των κονδυλίων για την «Παγκόσμια Ευρώπη» για δραστηριότητες που σχετίζονται με τη λειτουργία του συστήματος ασφαλούς συνδεσιμότητας και την παροχή

([5]) ΕΕ L 433Ι της 22.12.2020, σ. 28.

([6]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1).

([7]) Απόφαση (ΕΕ) 2021/764 του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του ειδικού προγράμματος υλοποίησης του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» και την κατάργηση της απόφασης 2013/743/ΕΕ (ΕΕ L 167 Ι της 12.5.2021, σ. 1).

([8]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240 (ΕΕ L 166 της 11.5.2021, σ. 1).

([9]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη, για την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης αριθ. 466/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 209 της 14.6.2021, σ. 1).

([10]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1153 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για τη σύσταση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 και (ΕΕ) αριθ. 283/2014 (ΕΕ L 249 της 14.7.2021, σ. 38).

υπηρεσιών ανά τον κόσμο ώστε να καταστεί δυνατή η παροχή μιας σειράς υπηρεσιών σε διεθνείς εταίρους. Το ενωσιακό διαστημικό πρόγραμμα θα διαθέσει ειδικό μερίδιο της συνιστώσας GOVSATCOM για δραστηριότητες που σχετίζονται με την ανάπτυξη του κόμβου του GOVSATCOM, ο οποίος θα αποτελέσει μέρος των επίγειων υποδομών του συστήματος ασφαλούς συνδεσιμότητας. Η χρηματοδότηση που απορρέει από τα προγράμματα αυτά θα πρέπει να διατίθεται σύμφωνα με τους κανόνες των εν λόγω προγραμμάτων.

(34) Λόγω των εγγενών επιπτώσεών του στην ασφάλεια της Ένωσης και των κρατών μελών της, το πρόγραμμα διαθέτει επίσης κοινούς στόχους και αρχές με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([11]). Ως εκ τούτου, μέρος της χρηματοδότησης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας θα πρέπει να διατεθεί για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων του προγράμματος, ιδίως δε των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την εγκατάσταση των υποδομών του.

(35) Προκειμένου να διασφαλιστεί η επιτυχής υλοποίηση του προγράμματος, είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η διαθεσιμότητα επαρκών πόρων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να συνεισφέρουν με τις τεχνικές τους ικανότητες, την τεχνογνωσία τους και τη βοήθειά τους, ιδίως στους τομείς της ασφάλειας και της προστασίας, ή, όταν είναι σκόπιμο και εφικτό, θέτοντας στη διάθεση του προγράμματος τα δεδομένα, τις πληροφορίες, τις υπηρεσίες και τις υποδομές που βρίσκονται στο έδαφός τους. Το πρόγραμμα θα πρέπει να μπορεί να λαμβάνει πρόσθετες χρηματοδοτικές συνεισφορές ή συνεισφορές σε είδος από τρίτα μέρη, συμπεριλαμβανομένων οργανισμών και φορέων της Ένωσης, κρατών μελών, τρίτων χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ή διεθνών οργανισμών, σύμφωνα με τις σχετικές συμφωνίες.

(36) Το πρόγραμμα υπάγεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([12]) («δημοσιονομικός κανονισμός»). Ο δημοσιονομικός κανονισμός θεσπίζει κανόνες για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται κανόνες για τις επιχορηγήσεις, τα βραβεία, τις προμήθειες, την έμμεση διαχείριση, τα χρηματοδοτικά μέσα, τις εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό, τη χρηματοδοτική συνδρομή και την αμοιβή εξωτερικών εμπειρογνωμόνων.

(37) Σύμφωνα με το άρθρο 191 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι ίδιες δαπάνες ουδέποτε είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθούν δύο φορές από τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

(38) Η Επιτροπή θα πρέπει να δύναται να ζητήσει, κατά περίπτωση και στο μέτρο που κρίνεται αναγκαίο, την τεχνική βοήθεια ορισμένων εξωτερικών μερών, εφόσον διαφυλάσσονται τα συμφέροντα ασφαλείας της Ένωσης. Οι άλλες οντότητες που εμπλέκονται στη δημόσια διακυβέρνηση του προγράμματος θα πρέπει επίσης να δύνανται να κάνουν χρήση της ίδιας τεχνικής βοήθειας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που τους ανατίθενται βάσει του παρόντος κανονισμού.

(39) Οι δημόσιες συμβάσεις που θα συναφθούν στο πλαίσιο του προγράμματος για δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους ενωσιακούς κανόνες. Στο πλαίσιο αυτό, η Ένωση θα πρέπει επίσης να είναι αρμόδια για τον καθορισμό των επιδιωκόμενων στόχων όσον αφορά τις δημόσιες προμήθειες.

(40) Το πρόγραμμα βασίζεται σε σύνθετες και συνεχώς εξελισσόμενες τεχνολογίες. Η εξάρτηση από τέτοιου είδους τεχνολογίες δημιουργεί αβεβαιότητα και κινδύνους για τις δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο του προγράμματος, στον βαθμό που αυτές οι συμβάσεις αφορούν μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις όσον αφορά εξοπλισμό ή υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, απαιτούνται ειδικά μέτρα για τις δημόσιες συμβάσεις, επιπλέον των κανόνων που ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να είναι δυνατή η επιβολή ελάχιστου βαθμού υπεργολαβίας. Όσον αφορά τις υπεργολαβίες, θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα, στο μέτρο του δυνατού, σε νεοφυείς επιχειρήσεις και ΜΜΕ, ιδίως προκειμένου να καθίσταται δυνατή η διασυνοριακή συμμετοχή τους.

(41) Για να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος, είναι σημαντικό να μπορούν να χρησιμοποιηθούν, κατά περίπτωση, οι ικανότητες που προσφέρονται από οντότητες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα της Ένωσης οι οποίες δραστηριοποιούνται στον διαστημικό τομέα και επίσης να είναι εφικτή η συνεργασία σε διεθνές επίπεδο με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς. Για τον λόγο αυτό, είναι απαραίτητο να προβλεφθεί η δυνατότητα να χρησιμοποιούνται όλα τα σχετικά μέσα και οι μέθοδοι διαχείρισης που θεσπίζονται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και στον δημοσιονομικό κανονισμό, καθώς και οι διαδικασίες από κοινού προμηθειών.

([11]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1092 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 149).

([12]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

(42) Η συνεργασία δημόσιου-ιδιωτικού τομέα είναι το καταλληλότερο μοντέλο προκειμένου να διασφαλιστεί η δυνατότητα επίτευξης των στόχων του προγράμματος. Θα πρέπει να επιτρέψει να αξιοποιηθεί η υφιστάμενη ενωσιακή τεχνολογική και βιομηχανική βάση των δορυφορικών επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων ιδιωτικών περιουσιακών στοιχείων, καθώς και να παρασχεθούν αξιόπιστες και καινοτόμες κυβερνητικές υπηρεσίες, και να δώσει τη δυνατότητα στους ιδιώτες εταίρους να συμπληρώσουν τις υποδομές του προγράμματος με πρόσθετες δυνατότητες ώστε να παρέχουν εμπορικές υπηρεσίες σε συνθήκες αγοράς μέσω πρόσθετων ίδιων επενδύσεων. Το μοντέλο αυτό θα πρέπει περαιτέρω να βελτιστοποιήσει το κόστος εγκατάστασης και λειτουργίας μέσω του επιμερισμού του κόστους ανάπτυξης και εγκατάστασης για τις συνιστώσες που είναι κοινές σε κυβερνητικές και εμπορικές υποδομές, καθώς και το λειτουργικό κόστος, μέσω της δυνατότητας υψηλού βαθμού αμοιβαίας αξιοποίησης της ικανότητας. Θα πρέπει επίσης να τονώσει την καινοτομία στο ευρωπαϊκό διαστημικό οικοσύστημα, συμπεριλαμβανομένου του «νέου διαστήματος», παρέχοντας τη δυνατότητα επιμερισμού των κινδύνων έρευνας και ανάπτυξης μεταξύ εταίρων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

(43) Για την υλοποίηση του προγράμματος, οι συμβάσεις παραχώρησης, οι συμβάσεις προμήθειας, υπηρεσιών ή έργων ή μεικτές συμβάσεις θα πρέπει να ακολουθούν βασικές αρχές. Οι εν λόγω συμβάσεις θα πρέπει να κατανέμουν σαφώς τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες μεταξύ των δημόσιων και ιδιωτών εταίρων, συμπεριλαμβανομένης της μεταξύ τους κατανομής των κινδύνων, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι ανάδοχοι αναλαμβάνουν την ευθύνη για τις συνέπειες τυχόν παραλείψεων για τις οποίες ευθύνονται. Στο πλαίσιο των συμβάσεων, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι ανάδοχοι δεν λαμβάνουν υπερβολική αμοιβή για την παροχή κυβερνητικών υπηρεσιών, να επιτρέπεται η παροχή εμπορικών υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα και να διασφαλίζεται η κατάλληλη ιεράρχηση των αναγκών των εξουσιοδοτημένων από την κυβέρνηση χρηστών. Οι συμβάσεις θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η παροχή υπηρεσιών που βασίζονται σε εμπορικές υποδομές διαφυλάσσει τα ουσιώδη συμφέροντα της Ένωσης και τους γενικούς και ειδικούς στόχους του προγράμματος. Είναι επομένως σημαντικό να εφαρμόζονται μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται η διαφύλαξη των εν λόγω ουσιωδών συμφερόντων και στόχων. Ειδικότερα, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της συνέχειας των υπηρεσιών σε περίπτωση που ο ανάδοχος αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.

Οι συμβάσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν επαρκείς διασφαλίσεις για την αποτροπή, μεταξύ άλλων, συγκρούσεων συμφερόντων και δυνητικών στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που απορρέουν από την παροχή εμπορικών υπηρεσιών, αδικαιολόγητων διακρίσεων ή κάθε άλλου άδηλου έμμεσου πλεονεκτήματος. Οι διασφαλίσεις αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν διαχωρισμό των λογαριασμών μεταξύ κυβερνητικών και εμπορικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της σύστασης μιας οντότητας, δομικά και νομικά χωριστής από τον κάθετα ολοκληρωμένο φορέα εκμετάλλευσης, για την παροχή κυβερνητικών υπηρεσιών, καθώς και ανοικτής, δίκαιης και εύλογης πρόσβασης χωρίς διακρίσεις στις υποδομές που απαιτούνται για την παροχή εμπορικών υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, οι εμπορικές υπηρεσίες θα πρέπει να είναι διαθέσιμες σε υφιστάμενους παρόχους χερσαίων υπηρεσιών υπό διαφανείς και αμερόληπτους όρους. Οι συμβάσεις θα πρέπει να προωθούν τη συμμετοχή νεοφυών επιχειρήσεων και ΜΜΕ σε ολόκληρο το μήκος της αξιακής αλυσίδας και σε όλα τα κράτη μέλη.

(44) Ένας σημαντικός στόχος του προγράμματος είναι η εγγύηση της ασφάλειας της Ένωσης και των κρατών μελών και η ενίσχυση της ανθεκτικότητας σε βασικές τεχνολογίες και αξιακές αλυσίδες με παράλληλη διατήρηση μιας ανοιχτής οικονομίας. Ο εν λόγω στόχος απαιτεί, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, να καθορίζονται οι όροι επιλεξιμότητας και συμμετοχής, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της ακεραιότητας, της ασφάλειας και της ανθεκτικότητας των επιχειρησιακών συστημάτων της Ένωσης. Αυτό δεν θα πρέπει να υπονομεύει την ανάγκη για ανταγωνιστικότητα και τη σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας.

(45) Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([13]) και τους κανονισμούς (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 ([14]), (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 ([15]) και (ΕΕ) 2017/1939 ([16]) του Συμβουλίου, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων μέτρων σχετικά με την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διόρθωση και τη διερεύνηση παρατυπιών, μεταξύ των οποίων απάτες, την ανάκτηση των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν συντρέχει περίπτωση, την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με

([13]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

([14]) Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1).

([15]) Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

([16]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1).

τους κανονισμούς (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 και (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) έχει την αρμοδιότητα να διενεργεί διοικητικές έρευνες, μεταξύ των οποίων και επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις, με σκοπό να διαπιστώνεται αν υπάρχει απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έχει την εξουσία, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, να διερευνά και να διώκει αξιόποινες πράξεις που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης κατά τα οριζόμενα στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([17]).

Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε πρόσωπο ή οντότητα που είναι αποδέκτης κονδυλίων της Ένωσης υποχρεούται να συνεργάζεται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και πρόσβαση στην Επιτροπή, στην OLAF, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και, όσον αφορά τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, και να διασφαλίζει ότι κάθε τρίτος που συμμετέχει στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης παρέχει ισοδύναμα δικαιώματα.

(46) Για να διασφαλιστεί η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, πρέπει να απαιτείται από τις τρίτες χώρες να χορηγούν στον αρμόδιο διατάκτη, στην OLAF και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται προκειμένου να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

(47) Προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η αποδοτικότητα και ο αντίκτυπος του προγράμματος, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα ώστε να προαχθούν η χρήση και η ανάπτυξη ανοικτών προτύπων, τεχνολογιών ανοικτού κώδικα και διαλειτουργικότητας στην αρχιτεκτονική του συστήματος ασφαλούς συνδεσιμότητας. Μια πιο ανοικτή αντίληψη του εν λόγω συστήματος θα μπορούσε να καταστήσει δυνατές καλύτερες συνέργειες με άλλες συνιστώσες του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος ή με εθνικές υπηρεσίες και εφαρμογές, να βελτιστοποιήσει τις δαπάνες αποφεύγοντας τις αλληλεπικαλύψεις κατά την ανάπτυξη της ίδιας τεχνολογίας, να βελτιώσει την αξιοπιστία, να προαγάγει την καινοτομία και να αξιοποιήσει τα οφέλη του ανταγωνισμού ευρείας κλίμακας.

(48) Η χρηστή δημόσια διακυβέρνηση του προγράμματος απαιτεί τη σαφή κατανομή των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων μεταξύ των διάφορων εμπλεκόμενων παραγόντων, ώστε να αποφεύγονται οι περιττές αλληλεπικαλύψεις και να περιορίζονται οι υπερβάσεις κόστους και οι καθυστερήσεις. Όλοι οι φορείς της διακυβέρνησης θα πρέπει να στηρίζουν, εντός του πεδίου της αρμοδιότητάς τους και σύμφωνα με τις ευθύνες τους, την επίτευξη των στόχων του προγράμματος.

(49) Τα κράτη μέλη δραστηριοποιούνται εδώ και καιρό στον τομέα του διαστήματος. Διαθέτουν συστήματα, υποδομές, εθνικούς οργανισμούς και φορείς στον εν λόγω τομέα. Συνεπώς, η συμβολή τους στο πρόγραμμα μπορεί να είναι σημαντική, ιδίως όσον αφορά την υλοποίησή του. Θα μπορούσαν να συνεργαστούν με την Ένωση για την προώθηση των υπηρεσιών και των εφαρμογών του προγράμματος και τη διασφάλιση της συνοχής μεταξύ των σχετικών εθνικών πρωτοβουλιών και του προγράμματος. Η Επιτροπή μπορεί να είναι σε θέση να κινητοποιεί τα μέσα που διαθέτουν τα κράτη μέλη, να επωφελείται από τη συνδρομή τους και, υπό αμοιβαία συμφωνημένους όρους, να τους αναθέτει καθήκοντα στο πλαίσιο της υλοποίησης του προγράμματος. Κατά περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώκουν να διασφαλίζουν τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα των οικείων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας με το πρόγραμμα. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των επίγειων υποδομών που βρίσκονται στην επικράτειά τους. Επίσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να διασφαλίζουν ότι οι απαραίτητες για το πρόγραμμα συχνότητες είναι διαθέσιμες και προστατεύονται στο κατάλληλο επίπεδο, ώστε να καθίσταται εφικτή η πλήρης ανάπτυξη και υλοποίηση εφαρμογών που βασίζονται στις παρεχόμενες υπηρεσίες, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 243/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([18]). Οι συχνότητες που διατίθενται στο πρόγραμμα δεν θα πρέπει να έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις σε αυτό.

(50) Η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 17 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και ως φορέας προαγωγής του κοινού συμφέροντος της Ένωσης, είναι υπεύθυνη να υλοποιήσει το πρόγραμμα, να αναλάβει τη συνολική ευθύνη για αυτό και να προωθήσει τη χρήση του. Για τη βέλτιστη χρήση των πόρων και των ικανοτήτων των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να αναθέτει ορισμένα καθήκοντα σε άλλες οντότητες σε αιτιολογημένες περιπτώσεις. Η Επιτροπή θα πρέπει να καθορίσει τις κύριες τεχνικές και επιχειρησιακές απαιτήσεις που είναι απαραίτητες για την εξέλιξη των συστημάτων και των υπηρεσιών. Θα πρέπει να πράξει τα ανωτέρω έπειτα από διαβούλευση με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, τους χρήστες και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη από τον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα. Τέλος, σύμφωνα

([17]) Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 29).

([18]) Απόφαση αριθ. 243/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καθιέρωση πολυετούς προγράμματος πολιτικής για το ραδιοφάσμα (ΕΕ L 81 της 21.3.2012, σ. 7).

με το άρθρο 4 παράγραφος 3 ΣΕΕ, η άσκηση της αρμοδιότητας από την Ένωση δεν έχει ως αποτέλεσμα να κωλύεται η άσκηση των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων των κρατών μελών. Ωστόσο, για την ορθή χρήση των ενωσιακών κονδυλίων, δέον είναι η Επιτροπή να διασφαλίσει, στον βαθμό που είναι εφικτό, τη συνέπεια των δραστηριοτήτων που ασκούνται στο πλαίσιο του προγράμματος με τις δραστηριότητες των κρατών μελών, χωρίς να δημιουργείται άσκοπη επικάλυψη των προσπαθειών.

(51) Το άρθρο 154 του δημοσιονομικού κανονισμού προβλέπει πως, βάσει των αποτελεσμάτων μιας εκ των προτέρων αξιολόγησης, η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να βασιστεί στα συστήματα και τις διαδικασίες των προσώπων ή οντοτήτων που είναι επιφορτισμένα με την εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης. Εάν χρειαστεί, θα πρέπει να καθοριστούν στην αντίστοιχη συμφωνία συνεισφοράς ειδικές προσαρμογές στα εν λόγω συστήματα και διαδικασίες («μέτρα εποπτείας») καθώς και οι ρυθμίσεις για τις υφιστάμενες συμβάσεις.

(52) Δεδομένης της παγκόσμιας κάλυψής του, το πρόγραμμα έχει σημαντική διεθνή διάσταση. Αποδέκτες του φάσματος υπηρεσιών του προγράμματος θα είναι διεθνείς εταίροι, οι κυβερνήσεις και οι πολίτες τους, με αυξημένα οφέλη για τη διεθνή συνεργασία της Ένωσης και των κρατών μελών με τους εν λόγω εταίρους. Για ζητήματα που σχετίζονται με το πρόγραμμα, η Επιτροπή μπορεί να συντονίζει, στον τομέα της αρμοδιότητάς της και εξ ονόματος της Ένωσης, τις δραστηριότητες στη διεθνή σκηνή.

(53) Αξιοποιώντας την εμπειρογνωσία που αναπτύχθηκε κατά τα τελευταία έτη όσο αφορά τη διαχείριση, τη λειτουργία και την παροχή υπηρεσιών σε σχέση με τις συνιστώσες Galileo και EGNOS του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος, ο Οργανισμός είναι ο πλέον κατάλληλος φορέας να εκτελέσει, υπό την εποπτεία της Επιτροπής, καθήκοντα που σχετίζονται με τη λειτουργία των κυβερνητικών υποδομών και την παροχή κυβερνητικών υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να αναπτύξει περαιτέρω σχετικές ικανότητες για τον σκοπό αυτό. Στη συνέχεια, ο Οργανισμός θα πρέπει να επιφορτιστεί με την παροχή κυβερνητικών υπηρεσιών και θα πρέπει να είναι σε θέση να αναλάβει το σύνολο ή μέρος της λειτουργικής διαχείρισης των κυβερνητικών υποδομών.

(54) Όσον αφορά την ασφάλεια, και δεδομένης της πείρας του στον συγκεκριμένο τομέα, ο Οργανισμός θα πρέπει να είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση, μέσω του φορέα διαπίστευσης ασφαλείας του, της διαπίστευσης ασφαλείας των κυβερνητικών υπηρεσιών και υποδομών. Επιπλέον, με την επιφύλαξη της επιχειρησιακής ετοιμότητας του Οργανισμού, ιδίως στο επίπεδο της επάρκειας των ανθρώπινων πόρων, ο Οργανισμός θα πρέπει να εκτελεί τα καθήκοντα που του αναθέτει η Επιτροπή. Όπου είναι δυνατόν, ο Οργανισμός θα πρέπει να αξιοποιεί την εμπειρογνωσία του, για παράδειγμα, μέσω των δραστηριοτήτων του ευρωπαϊκού συστήματος παγκόσμιας δορυφορικής πλοήγησης (EGNSS). Κατά την ανάθεση καθηκόντων στον Οργανισμό, θα πρέπει να διατίθενται επαρκείς ανθρώπινοι, διοικητικοί και οικονομικοί πόροι που θα του επιτρέπουν να εκτελεί στο έπακρο τα καθήκοντα και τις αποστολές του.

(55) Προκειμένου να διασφαλιστεί η λειτουργία των κυβερνητικών υποδομών και να διευκολυνθεί η παροχή των κυβερνητικών υπηρεσιών, ο Οργανισμός θα πρέπει να μπορεί να αναθέτει, μέσω συμφωνιών συνεισφοράς, συγκεκριμένες δραστηριότητες σε άλλες οντότητες, στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομέων αρμοδιοτήτων τους, υπό τους όρους της έμμεσης διαχείρισης που αφορούν την Επιτροπή, όπως προβλέπεται στον δημοσιονομικό κανονισμό.

(56) Ο ΕΟΔ είναι διεθνής οργανισμός με εκτεταμένη εμπειρογνωσία στον διαστημικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των δορυφορικών επικοινωνιών, και, ως εκ τούτου, είναι σημαντικός εταίρος στην υλοποίηση των διαφόρων πτυχών της πολιτικής της Ένωσης για το διάστημα. Από αυτή την άποψη, ο ΕΟΔ θα πρέπει να μπορεί να παρέχει εμπειρογνωσία στην Επιτροπή, μεταξύ άλλων για την κατάρτιση των προδιαγραφών και την υλοποίηση των τεχνικών πτυχών του προγράμματος. Για αυτόν τον σκοπό, θα πρέπει να ανατεθεί στον ΕΟΔ η εποπτεία των δραστηριοτήτων ανάπτυξης και επικύρωσης του προγράμματος καθώς και η υποστήριξη της αξιολόγησης των συμβάσεων που θα συναφθούν στο πλαίσιο της υλοποίησης του προγράμματος.

(57) Λόγω της σημασίας που έχουν οι συναφείς με το διάστημα δραστηριότητες για την ενωσιακή οικονομία και τη ζωή των πολιτών της Ένωσης, η επίτευξη και η διατήρηση υψηλού βαθμού ασφαλείας θα πρέπει να αποτελεί βασική προτεραιότητα του προγράμματος, ιδίως προκειμένου να διαφυλάσσονται τα συμφέροντα της Ένωσης και των κρατών μελών της, μεταξύ άλλων σε σχέση με τις διαβαθμισμένες και ευαίσθητες μη διαβαθμισμένες πληροφορίες.

(58) Δεδομένης της συγκεκριμένης εμπειρογνωσίας της και των τακτικών επαφών της με τις αρχές τρίτων χωρών και τις διοικήσεις διεθνών οργανισμών, η ΕΥΕΔ θα πρέπει να είναι σε θέση να βοηθήσει την Επιτροπή κατά την εκτέλεση ορισμένων καθηκόντων που σχετίζονται με την ασφάλεια του προγράμματος στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων, σύμφωνα με την απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου ([19]).

([19]) Απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για τον καθορισμό της οργάνωσης και της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΕ L 201 της 3.8.2010, σ. 30).

(59) Με την επιφύλαξη της αποκλειστικής αρμοδιότητας των κρατών μελών όσον αφορά τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 ΣΕΕ, καθώς και του δικαιώματος των κρατών μελών να προστατεύουν τα ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας τους σύμφωνα με το άρθρο 346 ΣΛΕΕ, θα πρέπει να θεσπιστεί ειδική διακυβέρνηση της ασφάλειας, ώστε να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη υλοποίηση του προγράμματος. Η διακυβέρνηση αυτή θα πρέπει να εδράζεται σε τρεις βασικές αρχές. Πρώτον, είναι επιβεβλημένο να λαμβάνεται υπόψη στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό η εκτεταμένη, μοναδική πείρα που έχουν τα κράτη μέλη σε θέματα ασφάλειας. Δεύτερον, για να αποφεύγονται συγκρούσεις συμφερόντων και τυχόν αδυναμίες κατά την εφαρμογή των κανόνων ασφαλείας, οι επιχειρησιακές λειτουργίες θα πρέπει να διαχωρίζονται από τις λειτουργίες της διαπίστευσης ασφαλείας. Τρίτον, η οντότητα που είναι αρμόδια για τη διαχείριση του συνόλου ή μέρους των υποδομών του προγράμματος είναι επίσης η πλέον κατάλληλη για τη διαχείριση της ασφάλειας των καθηκόντων που της έχουν ανατεθεί. Η ασφάλεια του προγράμματος θα βασίζεται στην πείρα που αποκτήθηκε κατά τα τελευταία έτη από την υλοποίηση του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος. Η χρηστή διακυβέρνηση της ασφάλειας απαιτεί επίσης την κατάλληλη κατανομή των ρόλων μεταξύ των διαφόρων παραγόντων. Η Επιτροπή, με την επιφύλαξη των προνομίων των κρατών μελών στον τομέα της εθνικής ασφάλειας, ως υπεύθυνη για το πρόγραμμα, θα πρέπει να καθορίσει μαζί με τα κράτη μέλη τις γενικές απαιτήσεις ασφαλείας που θα ισχύουν για το πρόγραμμα. Ειδικότερα στον τομέα των διαβαθμισμένων πληροφοριών, ο τρόπος διακυβέρνησης της ασφάλειας του προγράμματος θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τους αντίστοιχους ρόλους και τα πεδία αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου και των κρατών μελών όσον αφορά την αξιολόγηση και την έγκριση κρυπτογραφικών προϊόντων για την προστασία των ΔΠΕΕ.

(60) Η κυβερνοασφάλεια και η φυσική ασφάλεια των υποδομών του προγράμματος, τόσο επίγεια όσο και στο διάστημα, καθώς και η φυσική εφεδρεία αυτών, έχουν καίρια σημασία για τη διασφάλιση της συνέχειας των υπηρεσιών και των λειτουργιών του συστήματος. Η ανάγκη προστασίας του συστήματος και των υπηρεσιών του από κυβερνοεπιθέσεις και απειλές κατά δορυφόρων, μεταξύ άλλων μέσω της χρήσης νέων τεχνολογιών και της στήριξης της αντίδρασης σε τέτοιου είδους κυβερνοεπιθέσεις και της αποκατάστασης κατόπιν αυτών, θα πρέπει, επομένως, να ληφθεί δεόντως υπόψη κατά τον καθορισμό γενικών απαιτήσεων ασφαλείας.

(61) Κατά περίπτωση, μετά τη διενέργεια ανάλυσης κινδύνων και απειλών, η Επιτροπή θα πρέπει να προσδιορίσει μια δομή παρακολούθησης της ασφάλειας. Η εν λόγω δομή παρακολούθησης της ασφάλειας θα πρέπει να είναι ο φορέας που θα ανταποκρίνεται στις οδηγίες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2021/698 του Συμβουλίου ([20]).

(62) Με την επιφύλαξη των προνομίων των κρατών μελών στον τομέα της εθνικής ασφάλειας, η Επιτροπή και ο ύπατος εκπρόσωπος, στο πλαίσιο του αντίστοιχου πεδίου αρμοδιοτήτων τους, θα πρέπει να εγγυώνται την ασφάλεια του προγράμματος σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και, κατά περίπτωση, με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2021/698.

(63) Οι κυβερνητικές υπηρεσίες που παρέχει το πρόγραμμα θα χρησιμοποιηθούν από τους κυβερνητικούς παράγοντες της Ένωσης στο πλαίσιο της ασφάλειας, της άμυνας, αποστολών και επιχειρήσεων ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια, καθώς και της προστασίας υποδομών ζωτικής σημασίας. Συνεπώς, οι εν λόγω υπηρεσίες και υποδομές θα πρέπει να υπόκεινται σε διαπίστευση ασφαλείας.

(64) Είναι απαραίτητο, αφενός, οι δραστηριότητες διαπίστευσης ασφαλείας να εκτελούνται βάσει συλλογικής ευθύνης για την ασφάλεια της Ένωσης και των κρατών μελών της, μέσω προσπαθειών για την επίτευξη συναίνεσης και της συμμετοχής όλων των παραγόντων που ασχολούνται με το θέμα της ασφάλειας, και, αφετέρου, να θεσπιστεί διαδικασία διαρκούς παρακολούθησης των κινδύνων. Είναι απαραίτητο επίσης οι τεχνικές δραστηριότητες διαπίστευσης ασφαλείας να διεξάγονται από επαγγελματίες οι οποίοι διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα για τη διαπίστευση πολύπλοκων συστημάτων και έχουν εξουσιοδότηση ασφαλείας επαρκούς επιπέδου.

(65) Σύμφωνα με το άρθρο 17 ΣΕΕ, η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση προγραμμάτων τα οποία, σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, μπορούν να ανατεθούν περαιτέρω σε τρίτους, υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι αναγκαίο η Επιτροπή να διασφαλίζει ότι τα καθήκοντα που εκτελούνται από τρίτους για την υλοποίηση του προγράμματος υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης δεν υπονομεύουν την ασφάλεια του προγράμματος, ιδίως όσον αφορά τον έλεγχο διαβαθμισμένων πληροφοριών. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι σε περίπτωση που η Επιτροπή αναθέτει στον ΕΟΔ την εκτέλεση καθηκόντων στο πλαίσιο του προγράμματος, οι αντίστοιχες συμφωνίες συνεισφοράς πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι διαβαθμισμένες πληροφορίες που παράγει ο ΕΟΔ θεωρούνται ΔΠΕΕ, σύμφωνα με την απόφαση 2013/488/ΕΕ του Συμβουλίου ([21]) και την απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής ([22]), οι οποίες έχουν δημιουργηθεί υπό τον έλεγχο της Επιτροπής.

([20]) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2021/698 του Συμβουλίου, της 30ής Απριλίου 2021, σχετικά με την ασφάλεια των συστημάτων και υπηρεσιών που αναπτύσσονται, λειτουργούν και χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του Ενωσιακού Διαστημικού Προγράμματος και ενδέχεται να επηρεάσουν την ασφάλεια της Ένωσης, και για την κατάργηση της απόφασης 2014/496/ΚΕΠΠΑ (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 178).

([21]) Απόφαση 2013/488/ΕΕ του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΕΕ L 274 της 15.10.2013, σ. 1).

([22]) Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2015, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΕΕ L 72 της 17.3.2015, σ. 53).

(66) Οι κυβερνητικές υπηρεσίες του προγράμματος θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιούνται σε αποστολές και επιχειρήσεις ζωτικής σημασίας για την ασφάλεια και την προστασία από τους φορείς της Ένωσης και των κρατών μελών. Συνεπώς, για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας της Ένωσης και των κρατών μελών της, απαιτείται η λήψη μέτρων για τη διασφάλιση του αναγκαίου επιπέδου ανεξαρτησίας από τρίτους (τρίτες χώρες και οντότητες από τρίτες χώρες), τα οποία να καλύπτουν όλα τα στοιχεία του προγράμματος. Στα εν λόγω μέτρα θα μπορούσαν να περιλαμβάνονται οι διαστημικές και οι επίγειες τεχνολογίες σε επίπεδο συνιστώσας, υποσυστήματος ή συστήματος, οι μεταποιητικές βιομηχανίες, οι κύριοι και οι φορείς εκμετάλλευσης διαστημικών συστημάτων και η τοποθεσία των συνιστωσών του επίγειου συστήματος.

(67) Με αποκλειστική βάση συμφωνία που συνάπτεται σύμφωνα με το άρθρο 218 ΣΛΕΕ, μπορεί να δοθεί η δυνατότητα να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), υπό προσχώρηση χώρες, υποψήφιες χώρες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, καθώς και χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας και άλλες τρίτες χώρες.

(68) Δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου ([23]), τα πρόσωπα και οι οντότητες που είναι εγκατεστημένα σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση, με την επιφύλαξη των κανόνων και στόχων του προγράμματος και των ενδεχόμενων ρυθμίσεων που ισχύουν στο κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένη η υπερπόντια χώρα ή το υπερπόντιο έδαφος.

(69) Σύμφωνα με τα σημεία 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου ([24]), το πρόγραμμα θα πρέπει να αξιολογείται με βάση πληροφορίες που θα συλλέγονται σύμφωνα με ειδικές απαιτήσεις παρακολούθησης, ενώ παράλληλα θα πρέπει να αποφεύγεται ο διοικητικός φόρτος, ιδίως για τα κράτη μέλη, και η υπερβολική ρύθμιση. Οι εν λόγω απαιτήσεις θα πρέπει, εφόσον συντρέχει περίπτωση, να περιλαμβάνουν μετρήσιμους δείκτες ως βάση για την αξιολόγηση των επιπτώσεων που θα έχει το πρόγραμμα. Κατά την αξιολόγηση του προγράμματος θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα πορίσματα της αξιολόγησης του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος που αφορούν τη συνιστώσα GOVSATCOM, η οποία διενεργείται στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

(70) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεχής επάρκεια των δεικτών για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο του προγράμματος, καθώς και του πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης του προγράμματος, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά την τροποποίηση του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού σε σχέση με τους δείκτες, τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με διατάξεις σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης, καθώς και τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών μιας βάσης δεδομένων των διαστημικών περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, καθώς και τη μεθοδολογία και τις διαδικασίες συντήρησης και επικαιροποίησής της. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην εκπόνηση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα ταυτόχρονα με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνωμόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την εκπόνηση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

(71) Προς όφελος της χρηστής δημόσιας διακυβέρνησης και δεδομένων των συνεργειών που υπάρχουν μεταξύ του προγράμματος και της συνιστώσας GOVSATCOM, η επιτροπή του προγράμματος που συστήνεται στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 υπό σύνθεση GOVSATCOM θα πρέπει να λειτουργεί και ως η επιτροπή για τους σκοπούς του προγράμματος. Για ζητήματα που άπτονται της ασφάλειας του προγράμματος, η επιτροπή του προγράμματος θα πρέπει να συνέρχεται σε ειδική σύνθεση ασφαλείας.

([23]) Απόφαση (ΕΕ) 2021/1764 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2021, για τη σύνδεση των υπερπόντιων χωρών και εδαφών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, και της Γροιλανδίας και του Βασιλείου της Δανίας, αφετέρου (Απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της Γροιλανδίας) (ΕΕ L 355 της 7.10.2021, σ. 6).

([24]) ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

(72) Δεδομένου ότι η χρηστή δημόσια διακυβέρνηση απαιτεί ενιαία διαχείριση του προγράμματος, ταχύτερη λήψη αποφάσεων και ισότιμη πρόσβαση στις πληροφορίες, οι εκπρόσωποι των οντοτήτων στις οποίες έχουν ανατεθεί καθήκοντα σχετικά με το εν λόγω πρόγραμμα θα μπορούσαν να συμμετέχουν ως παρατηρητές στις εργασίες της επιτροπής του προγράμματος που συστήνεται κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([25]). Για τους ίδιους λόγους, οι εκπρόσωποι τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών που έχουν συνάψει διεθνή συμφωνία με την Ένωση, όσον αφορά το πρόγραμμα, θα μπορούσαν να συμμετέχουν στις εργασίες της επιτροπής του προγράμματος με την επιφύλαξη των περιορισμών ασφαλείας και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους όρους της εν λόγω συμφωνίας. Οι εκπρόσωποι των οντοτήτων στις οποίες έχουν ανατεθεί καθήκοντα σχετικά με το πρόγραμμα, καθώς και οι εκπρόσωποι τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών δεν θα πρέπει να έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις ψηφοφορίες της επιτροπής του προγράμματος. Οι όροι συμμετοχής των παρατηρητών και των ad hoc συμμετεχόντων θα πρέπει να καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό της επιτροπής του προγράμματος.

(73) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες για τη θέσπιση: των λεπτομερών κανόνων σχετικά με την παροχή κυβερνητικών υπηρεσιών, των επιχειρησιακών απαιτήσεων για τις κυβερνητικές υπηρεσίες, του χαρτοφυλακίου υπηρεσιών για τις κυβερνητικές υπηρεσίες, των αποφάσεων συνεισφοράς σχετικά με τις συμφωνίες συνεισφοράς, των προγραμμάτων εργασίας, καθώς και για τη θέσπιση πρόσθετων απαιτήσεων για τη συμμετοχή τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών στο πρόγραμμα. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

(74) Οι κυβερνητικές υπηρεσίες που βασίζονται σε κυβερνητικές υποδομές, θα πρέπει, κατά κανόνα, να παρέχονται δωρεάν στους εξουσιοδοτημένους από την κυβέρνηση χρήστες. Ωστόσο, η δυνατότητα παροχής των υπηρεσιών αυτών είναι περιορισμένη. Εάν, κατόπιν ανάλυσης, η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι υπάρχει έλλειψη δυνατοτήτων, θα πρέπει να επιτραπεί η θέσπιση πολιτικής τιμολογήσεων, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και όπου η ζήτηση υπερβαίνει την ικανότητα πρόσβασης, στο πλαίσιο των εν λόγω λεπτομερών κανόνων σχετικά με την παροχή υπηρεσιών, ώστε να υπάρξει αντιστοίχιση της προσφοράς και της ζήτησης υπηρεσιών. Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες σχετικά με τη θέσπιση μιας τέτοιας πολιτικής τιμολογήσεων. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

(75) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες σχετικά με τη θέσπιση των απαραίτητων μέτρων για τον καθορισμό της τοποθεσίας των κέντρων που ανήκουν στις επίγειες κυβερνητικές υποδομές. Για την επιλογή των εν λόγω τοποθεσιών, η Επιτροπή θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να λάβει υπόψη τις λειτουργικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις ασφαλείας, καθώς και τις υπάρχουσες υποδομές. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

(76) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες σχετικά με τον καθορισμό των γενικών απαιτήσεων ασφαλείας. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να ασκούν μέγιστο έλεγχο στις γενικές απαιτήσεις ασφαλείας του προγράμματος. Κατά την έκδοση εκτελεστικών πράξεων στον τομέα της ασφάλειας του προγράμματος, η Επιτροπή θα πρέπει να επικουρείται από την επιτροπή του προγράμματος που συνέρχεται σε ειδική σύνθεση ασφαλείας. Λαμβάνοντας υπόψη τον ευαίσθητο χαρακτήρα των θεμάτων ασφάλειας, ο πρόεδρος της επιτροπής του προγράμματος θα πρέπει να καταβάλλει προσπάθειες για την εξεύρεση λύσεων που έχουν την ευρύτερη δυνατή υποστήριξη εντός της επιτροπής του προγράμματος. Η Επιτροπή δεν θα πρέπει να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των γενικών απαιτήσεων ασφαλείας του προγράμματος σε περιπτώσεις όπου η επιτροπή του προγράμματος δεν εκδίδει γνώμη. Σε περίπτωση που προβλέπεται κατ' άλλον τρόπο η συμμετοχή της επιτροπής του προγράμματος σε σύνθεση ασφαλείας, η συμμετοχή αυτή θα πρέπει να συνάδει με τον εσωτερικό κανονισμό της επιτροπής του προγράμματος.

(77) Το πρόγραμμα συμπληρώνει το υφιστάμενο ενωσιακό διαστημικό πρόγραμμα, ενσωματώνοντας και επεκτείνοντας τους στόχους και τις δράσεις του, ώστε να διαμορφωθεί ένα ασφαλές και βασισμένο στο διάστημα σύστημα συνδεσιμότητας για την Ένωση. Αυτό θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την αξιολόγηση του προγράμματος.

([25]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

(78) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της δράσης που υπερβαίνουν τις οικονομικές και τεχνικές ικανότητες οποιουδήποτε επιμέρους κράτους μέλους, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων αυτών.

(79) Το πρόγραμμα θα πρέπει να θεσπιστεί για περίοδο πέντε ετών ώστε η διάρκειά του να αντιστοιχεί στη διάρκεια του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου ([26]) («ΠΔΠ 2021-2027»).

(80) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η έναρξη της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού το συντομότερο δυνατόν με σκοπό την επίτευξη των στόχων του, θα πρέπει να τεθεί επειγόντως σε ισχύ,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει το ενωσιακό πρόγραμμα ασφαλούς συνδεσιμότητας («πρόγραμμα») για την εναπομείνασα διάρκεια του ΠΔΠ 2021-2027. Καθορίζει τους στόχους του προγράμματος, τον προϋπολογισμό του για την περίοδο 2023-2027, τις μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης και τους κανόνες για την παροχή της εν λόγω χρηματοδότησης, καθώς και τους κανόνες για την υλοποίηση του προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/696.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «διαστημικό σκάφος»: διαστημικό σκάφος όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696·

2) «διαστημικά υπολείμματα»: διαστημικά υπολείμματα όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 4) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696·

3) «ωφέλιμο φορτίο»: εξοπλισμός που μεταφέρεται από διαστημικό σκάφος για την εκτέλεση συγκεκριμένης αποστολής στο διάστημα·

4) «διαστημικό οικοσύστημα»: δίκτυο αλληλεπιδρουσών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε αξιακές αλυσίδες στον διαστημικό τομέα, από τις μικρότερες νεοφυείς επιχειρήσεις έως τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται τα ανάντη και κατάντη τμήματα της διαστημικής αγοράς·

5) «ευρωπαϊκή υποδομή κβαντικής επικοινωνίας» ή «EuroQCI»: διασυνδεδεμένη διαστημική, επίγεια και χερσαία υποδομή, που είναι ενσωματωμένη στο σύστημα ασφαλούς συνδεσιμότητας και κάνει χρήση της κβαντικής τεχνολογίας ·

6) «κόμβος του GOVSATCOM»: κόμβος του GOVSATCOM όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 23) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696·

7) «Οργανισμός»: ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/696·

([26]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 (ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 11).

8) «διαβαθμισμένες πληροφορίες της ΕΕ» ή «ΔΠΕΕ»: διαβαθμισμένες πληροφορίες της ΕΕ ή αλλιώς ΔΠΕΕ όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 25) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696·

9) «ευαίσθητες μη διαβαθμισμένες πληροφορίες»: ευαίσθητες μη διαβαθμισμένες πληροφορίες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 26) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696·

10) «συνδυαστική πράξη»: συνδυαστική πράξη όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 27) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

Άρθρο 3

Στόχοι του προγράμματος

1. Οι γενικοί στόχοι του προγράμματος είναι να:

α) διασφαλιστεί, στο έδαφος της Ένωσης και παγκοσμίως, η παροχή αδιάλειπτης πρόσβασης σε ασφαλείς, αυτόνομες, υψηλής ποιότητας, αξιόπιστες και οικονομικά αποδοτικές κυβερνητικές υπηρεσίες δορυφορικών επικοινωνιών σε εξουσιοδοτημένους από την κυβέρνηση χρήστες και η μακροπρόθεσμη διαθεσιμότητα τέτοιων υπηρεσιών, με τη δημιουργία ενός συστήματος ασφαλούς συνδεσιμότητας πολλαπλών τροχιών υπό μη στρατιωτικό έλεγχο και με τη στήριξη της προστασίας των υποδομών ζωτικής σημασίας, κατά την έννοια της οδηγίας 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου ([27]), της επίγνωσης της κατάστασης, των εξωτερικών δράσεων, της διαχείρισης κρίσεων και των εφαρμογών που είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομία, το περιβάλλον, την ασφάλεια και την άμυνα, στηρίζοντας έτσι την ανθεκτικότητα και την αυτονομία της Ένωσης και των κρατών μελών, και ενισχύοντας την τεχνολογική και βιομηχανική βάση των δορυφορικών επικοινωνιών, αποφεύγοντας παράλληλα την υπερβολική εξάρτηση από λύσεις εκτός Ένωσης, ιδίως για υποδομές ζωτικής σημασίας και για την πρόσβαση στο διάστημα·

β) καταστεί δυνατή η παροχή εμπορικών υπηρεσιών, ή υπηρεσιών που προσφέρονται σε εξουσιοδοτημένους από την κυβέρνηση χρήστες με βάση εμπορικές υποδομές σε συνθήκες αγοράς, από τον ιδιωτικό τομέα σύμφωνα με το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο περί ανταγωνισμού, προκειμένου να διευκολυνθεί, μεταξύ άλλων, η περαιτέρω ανάπτυξη ευρυζωνικών συνδέσεων υψηλής ταχύτητας σε παγκόσμιο επίπεδο και η αδιάλειπτη συνδεσιμότητα, καθώς και να εξαλειφθούν οι νεκρές ζώνες επικοινωνίας και να αυξηθεί η συνοχή μεταξύ των εδαφών των κρατών μελών, γεφυρώνοντας παράλληλα το ψηφιακό χάσμα και συμβάλλοντας, κατά περίπτωση, στους γενικούς στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972.

2. Οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος είναι:

α) να συμπληρώσει τις υφιστάμενες και μελλοντικές ικανότητες της συνιστώσας GOVSATCOM και να τις ενσωματώσει στο σύστημα ασφαλούς συνδεσιμότητας·

β) να βελτιώσει την ανθεκτικότητα, την ασφάλεια και την αυτονομία των υπηρεσιών επικοινωνίας της Ένωσης και των κρατών μελών·

γ) να αναπτύξει περαιτέρω και να ενσωματώσει σταδιακά την υποδομή EuroQCI στο σύστημα ασφαλούς συνδεσιμότητας·

δ) να διασφαλίσει το δικαίωμα χρήσης των τροχιακών θέσεων και των σχετικών συχνοτήτων·

ε) να αυξήσει την ανθεκτικότητα των υπηρεσιών επικοινωνίας της Ένωσης και των κρατών μελών και την κυβερνοανθεκτικότητα της Ένωσης, αναπτύσσοντας εφεδρική, παθητική, προορατική και αντιδραστική κυβερνοπροστασία και επιχειρησιακή κυβερνοασφάλεια, καθώς και μέτρα προστασίας έναντι κυβερνοαπειλών και άλλα μέτρα έναντι ηλεκτρομαγνητικών απειλών·

στ) να καταστήσει δυνατή, κατά περίπτωση, την ανάπτυξη υπηρεσιών επικοινωνίας και πρόσθετων υπηρεσιών μη επικοινωνιακού χαρακτήρα, ιδίως με τη βελτίωση των συνιστωσών του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος, τη δημιουργία συνεργειών μεταξύ τους και την επέκταση των δυνατοτήτων και των υπηρεσιών τους, καθώς και την ανάπτυξη υπηρεσιών μη επικοινωνιακού χαρακτήρα που θα παρέχονται προς τα κράτη μέλη, φιλοξενώντας πρόσθετα δορυφορικά υποσυστήματα, συμπεριλαμβανομένων των ωφέλιμων φορτίων·

ζ) να ενθαρρύνει την καινοτομία, την αποδοτικότητα, καθώς και την ανάπτυξη και χρήση ρηξικέλευθων τεχνολογιών και καινοτόμων επιχειρηματικών μοντέλων σε όλη την έκταση του ευρωπαϊκού διαστημικού οικοσυστήματος, συμπεριλαμβανομένων των παραγόντων του «νέου διαστήματος», των νεοεισερχόμενων και των νεοφυών επιχειρήσεων καθώς και των ΜΜΕ, προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα του διαστημικού τομέα της Ένωσης·

η) να βελτιώσει την ασφαλή συνδεσιμότητα σε γεωγραφικές περιοχές στρατηγικού ενδιαφέροντος, όπως η Αφρική και η Αρκτική, καθώς και στη Βαλτική Θάλασσα, στον Εύξεινο Πόντο, σε περιοχές της Μεσογείου και στον Ατλαντικό·

([27]) Οδηγία 2008/114/ΕΚ του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, και σχετικά με την αξιολόγηση της ανάγκης βελτίωσης της προστασίας τους (ΕΕ L 345 της 23.12.2008, σ. 75).

θ) να βελτιώσει την ασφάλεια και τη βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων στο απώτερο διάστημα, εφαρμόζοντας κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση και την προαγωγή υπεύθυνης συμπεριφοράς στο διάστημα κατά την υλοποίηση του προγράμματος, μεταξύ άλλων μέσω της προσπάθειας αποτροπής του πολλαπλασιασμού των διαστημικών υπολειμμάτων.

3. Η ιεράρχηση και η ανάπτυξη των πρόσθετων μη επικοινωνιακού χαρακτήρα υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο στ) του παρόντος άρθρου και η αντίστοιχη χρηματοδότησή τους συνάδουν με τους στόχους του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 και εξετάζονται από επιτροπή του προγράμματος που συνέρχεται στη σχετική σύνθεση, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/696.

Άρθρο 4

Δραστηριότητες του προγράμματος

1. Η παροχή των κυβερνητικών υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 διασφαλίζεται μέσω των ακόλουθων σταδιακά εκτελούμενων δραστηριοτήτων, οι οποίες συμπληρώνουν και ενσωματώνουν τη συνιστώσα GOVSATCOM στο σύστημα ασφαλούς συνδεσιμότητας:

α) καθορισμός, σχεδιασμός, ανάπτυξη, επικύρωση και σχετικές δραστηριότητες εγκατάστασης για την κατασκευή των διαστημικών και επίγειων υποδομών που απαιτούνται για την παροχή των πρώτων κυβερνητικών υπηρεσιών έως το 2024·

β) δραστηριότητες σταδιακής εγκατάστασης για την ολοκλήρωση των διαστημικών και επίγειων υποδομών που απαιτούνται για την παροχή προηγμένων κυβερνητικών υπηρεσιών με στόχο την κάλυψη, το συντομότερο δυνατόν, των αναγκών εξουσιοδοτημένων από την κυβέρνηση χρηστών, προσβλέποντας στην επίτευξη πλήρους επιχειρησιακής ικανότητας έως το 2027·

γ) ανάπτυξη και εγκατάσταση της EuroQCI με σκοπό τη σταδιακή ενσωμάτωσή της στο σύστημα ασφαλούς συνδεσιμότητας·

δ) δραστηριότητες εκμετάλλευσης που παρέχουν κυβερνητικές υπηρεσίες, μεταξύ των οποίων η λειτουργία, η συντήρηση, η συνεχής βελτίωση και η προστασία των διαστημικών και επίγειων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων του ανεφοδιασμού και της διαχείρισης της απαρχαίωσης·

ε) ανάπτυξη μελλοντικών γενεών διαστημικών και επίγειων υποδομών και εξέλιξη των κυβερνητικών υπηρεσιών.

2. Η παροχή εμπορικών υπηρεσιών διασφαλίζεται από τους αναδόχους που αναφέρονται στο άρθρο 19.

Άρθρο 5

Υποδομές του συστήματος ασφαλούς συνδεσιμότητας

1. Το σύστημα ασφαλούς συνδεσιμότητας δημιουργείται με τον καθορισμό, τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την κατασκευή και τη λειτουργία υποδομών συνδεσιμότητας πολλαπλών τροχιών, οι οποίες προσαρμόζονται στην εξέλιξη της κυβερνητικής ζήτησης για δορυφορικές επικοινωνίες και προσφέρουν χαμηλή λανθάνουσα καθυστέρηση. Είναι σπονδυλωτό, προκειμένου να εκπληρωθούν οι στόχοι που ορίζονται στο άρθρο 3 και να θεσπιστεί το χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών για τις κυβερνητικές υπηρεσίες κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 10 παράγραφος 1. Συμπληρώνει και ενσωματώνει τις υφιστάμενες και μελλοντικές ικανότητες που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της συνιστώσας GOVSATCOM. Αποτελείται από κυβερνητικές υποδομές, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, και εμπορικές υποδομές, όπως ορίζεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

2. Οι κυβερνητικές υποδομές του συστήματος ασφαλούς συνδεσιμότητας περιλαμβάνουν όλα τα σχετικά διαστημικά και επίγεια περιουσιακά στοιχεία που απαιτούνται για την παροχή των κυβερνητικών υπηρεσιών, όπως καθορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων περιουσιακών στοιχείων:

α) είτε δορυφόρων είτε δορυφορικών υποσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων ωφέλιμων φορτίων·

β) της EuroQCI·

γ) υποδομών για την παρακολούθηση της ασφάλειας των κυβερνητικών υποδομών και των κυβερνητικών υπηρεσιών·

δ) επίγειων υποδομών για την παροχή των υπηρεσιών στους εξουσιοδοτημένους από την κυβέρνηση χρήστες, συμπεριλαμβανομένης της υποδομής του επίγειου σκέλους του GOVSATCOM, το οποίο πρόκειται να αναβαθμιστεί, ιδίως των κόμβων του GOVSATCOM, όπως αναφέρεται στο άρθρο 67 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

Οι κυβερνητικές υποδομές φιλοξενούν, κατά περίπτωση, πρόσθετα δορυφορικά υποσυστήματα, ιδίως ωφέλιμα φορτία, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως μέρος των διαστημικών υποδομών των συνιστωσών του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος που παρατίθενται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 βάσει των όρων και προϋποθέσεων που ορίζονται στον εν λόγω κανονισμό, καθώς και δορυφορικά υποσυστήματα που χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών μη επικοινωνιακού χαρακτήρα στα κράτη μέλη.

3. Η Επιτροπή θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, κατά περίπτωση, τα αναγκαία μέτρα για τον προσδιορισμό της τοποθεσίας των κέντρων που ανήκουν στις επίγειες κυβερνητικές υποδομές, σύμφωνα με τις γενικές απαιτήσεις ασφαλείας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 30 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού, κατόπιν ανοικτής και διαφανούς διαδικασίας. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 47 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού.

Για την προστασία των συμφερόντων ασφαλείας της Ένωσης και των κρατών μελών της, τα κέντρα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου είναι εγκατεστημένα, ει δυνατόν, στο έδαφος των κρατών μελών και διέπονται από συμφωνία υποδοχής με τη μορφή διοικητικής συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και του οικείου κράτους μέλους.

Σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή η εγκατάσταση των κέντρων στο έδαφος των κρατών μελών, η Επιτροπή δύναται να προσδιορίσει τη θέση των εν λόγω κέντρων στο έδαφος μελών της ΕΖΕΣ τα οποία είναι μέλη του ΕΟΧ ή στο έδαφος άλλης τρίτης χώρας, βάσει συμφωνίας υποδοχής μεταξύ της Ένωσης και της οικείας τρίτης χώρας η οποία συνάπτεται σύμφωνα με το άρθρο 218 της ΣΛΕΕ.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, η θέση των κόμβων του GOVSATCOM καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

4. Στις εμπορικές υποδομές του συστήματος ασφαλούς συνδεσιμότητας περιλαμβάνονται όλα τα διαστημικά και επίγεια περιουσιακά στοιχεία, με εξαίρεση όσα αποτελούν μέρος των κυβερνητικών υποδομών. Οι εμπορικές υποδομές δεν θίγουν τις επιδόσεις ή την ασφάλεια των κυβερνητικών υποδομών. Οι εμπορικές υποδομές και τυχόν συναφείς κίνδυνοι χρηματοδοτούνται εξολοκλήρου από τους αναδόχους που αναφέρονται στο άρθρο 19, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β).

5. Προκειμένου να προστατεύονται τα συμφέροντα ασφαλείας της Ένωσης, τα διαστημικά περιουσιακά στοιχεία των κυβερνητικών υποδομών εκτοξεύονται από υφιστάμενους και μελλοντικούς παρόχους υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούν μικρούς εκτοξευτές και μικροεκτοξευτές, οι οποίοι συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις περί επιλεξιμότητας και συμμετοχής που καθορίζονται στο άρθρο 22 και, μόνο σε δικαιολογημένες εξαιρετικές περιστάσεις, από το έδαφος τρίτης χώρας.

Άρθρο 6

Κυριότητα και χρήση των περιουσιακών στοιχείων

1. Όλα τα υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν μέρος των κυβερνητικών υποδομών οι οποίες αναπτύσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 και στο άρθρο 19 παράγραφος 10, ανήκουν στην Ένωση, με εξαίρεση τις επίγειες υποδομές της EuroQCI, οι οποίες ανήκουν στα κράτη μέλη. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι συμβάσεις, συμφωνίες και λοιπές ρυθμίσεις σχετικά με δραστηριότητες που μπορούν να έχουν ως συνέπεια τη δημιουργία ή την ανάπτυξη των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνουν διατάξεις που εξασφαλίζουν την κυριότητα της Ένωσης επί των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων.

2. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η Ένωση διαθέτει τα ακόλουθα δικαιώματα:

α) το δικαίωμα χρήσης των συχνοτήτων που απαιτούνται για τη μετάδοση των σημάτων που παράγονται από τις κυβερνητικές υποδομές, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τους ισχύοντες κανονισμούς και τις ισχύουσες συναφείς συμφωνίες αδειοδότησης, η οποία καθίσταται δυνατή από τις σχετικές αιτήσεις εκχώρησης συχνοτήτων που παρέχονται από τα κράτη μέλη, με τις εν λόγω συχνότητες να παραμένουν υπό την ευθύνη των κρατών μελών·

β) το δικαίωμα απόδοσης προτεραιότητας στην παροχή των κυβερνητικών υπηρεσιών έναντι των εμπορικών, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα καθοριστούν στις συμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 19 και λαμβανομένων υπόψη των αναγκών των εξουσιοδοτημένων από την κυβέρνηση χρηστών που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1.

3. Η Επιτροπή επιδιώκει τη σύναψη συμβάσεων, συμφωνιών ή άλλων ρυθμίσεων με τρίτους, συμπεριλαμβανομένων των αναδόχων που αναφέρονται στο άρθρο 19, όσον αφορά:

α) ήδη υφιστάμενα δικαιώματα κυριότητας για υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν μέρος των κυβερνητικών υποδομών·

β) την απόκτηση των δικαιωμάτων κυριότητας ή χορήγησης άδειας για άλλα υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία που είναι αναγκαία για την υλοποίηση των κυβερνητικών υποδομών.

4. Όταν τα περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 συνίστανται σε δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, η Επιτροπή διαχειρίζεται τα δικαιώματα αυτά όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά, λαμβάνοντας υπόψη:

α) την ανάγκη προστασίας και ανάδειξης της αξίας των περιουσιακών στοιχείων·

β) τα νόμιμα συμφέροντα όλων των ενδιαφερόμενων μερών·

γ) την ανάγκη διασφάλισης ανταγωνιστικών και εύρυθμων αγορών και ανάπτυξης νέων τεχνολογιών·

δ) την ανάγκη για τη συνέχεια των υπηρεσιών που παρέχονται από το πρόγραμμα.

5. Η Επιτροπή διασφαλίζει, κατά περίπτωση, ότι οι σχετικές συμβάσεις, συμφωνίες και άλλες ρυθμίσεις περιλαμβάνουν τη δυνατότητα μεταβίβασης των εν λόγω δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας σε τρίτους ή τη χορήγηση αδειών τρίτων για τα δικαιώματα αυτά, μεταξύ άλλων και στον δημιουργό της διανοητικής ιδιοκτησίας, και ότι οι εν λόγω τρίτοι μπορούν να απολαύουν ελεύθερα των εν λόγω δικαιωμάτων όταν αυτό είναι απαραίτητο για την άσκηση των καθηκόντων τους δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 7

Δράσεις για τη στήριξη της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας του διαστημικού οικοσυστήματος της Ένωσης

1. Σύμφωνα με τον στόχο που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) του παρόντος κανονισμού, το πρόγραμμα στηρίζει την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα του διαστημικού οικοσυστήματος της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του «νέου διαστήματος», ιδίως δε τις δραστηριότητες που ορίζονται στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

2. Η Επιτροπή ενθαρρύνει την καινοτομία στο διαστημικό οικοσύστημα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του «νέου διαστήματος», καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος με τους εξής τρόπους:

α) καθορίζει κριτήρια για την ανάθεση των συμβάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 19, διασφαλίζοντας την ευρύτατη συμμετοχή νεοφυών επιχειρήσεων και ΜΜΕ από ολόκληρη την Ένωση και σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα·

β) ζητά από τους αναδόχους που αναφέρονται στο άρθρο 19 να παράσχουν σχέδιο για τη μεγιστοποίηση, σύμφωνα με το άρθρο 21, της ένταξης νεοεισερχόμενων και νεοφυών επιχειρήσεων καθώς και ΜΜΕ από ολόκληρη την Ένωση στις δραστηριότητες που προβλέπονται στις συμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 19·

γ) απαιτεί, μέσω των συμβάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 19, από τις νεοεισερχόμενες και τις νεοφυείς επιχειρήσεις, τις ΜΜΕ και τις επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης από ολόκληρη την Ένωση να μπορούν να παρέχουν τις δικές τους υπηρεσίες στους τελικούς χρήστες·

δ) προάγει τη χρήση και την ανάπτυξη ανοικτών προτύπων, τεχνολογιών ανοικτού κώδικα και διαλειτουργικότητας στην αρχιτεκτονική του συστήματος ασφαλούς συνδεσιμότητας, προκειμένου να καταστούν δυνατές συνέργειες, να βελτιστοποιηθεί το κόστος, να βελτιωθεί η αξιοπιστία, να ευνοηθεί η καινοτομία και να αξιοποιηθούν τα οφέλη του ανταγωνισμού ευρείας κλίμακας·

ε) προωθεί την ανάπτυξη και την παραγωγή στην Ένωση κρίσιμων τεχνολογιών, οι οποίες απαιτούνται για την εκμετάλλευση κυβερνητικών υπηρεσιών.

3. Επίσης, η Επιτροπή:

α) παρέχει στήριξη για τη σύναψη και την ομαδοποίηση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών για τις ανάγκες του προγράμματος με στόχο τη μόχλευση και την τόνωση των ιδιωτικών επενδύσεων μακροπρόθεσμα, μεταξύ άλλων μέσω από κοινού προμηθειών·

β) προωθεί και ενθαρρύνει τη μεγαλύτερη συμμετοχή γυναικών και καθορίζει στόχους ισότητας και συμπερίληψης όσον αφορά το φάκελο πρόσκλησης υποβολής προσφορών·

γ) συμβάλλει στην ανάπτυξη προηγμένων δεξιοτήτων σε τομείς σχετικούς με το διάστημα και σε δραστηριότητες κατάρτισης.

Άρθρο 8

Περιβαλλοντική και διαστημική βιωσιμότητα

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται με σκοπό την εξασφάλιση περιβαλλοντικής και διαστημικής βιωσιμότητας. Για τον σκοπό αυτόν, οι συμβάσεις και οι διαδικασίες που αναφέρονται στο άρθρο 19 περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με:

α) την ελαχιστοποίηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που παράγονται από την ανάπτυξη, την παραγωγή και την εγκατάσταση των υποδομών·

β) τη δημιουργία συστήματος αντιστάθμισης των εναπομενουσών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου·

γ) κατάλληλα μέτρα για τη μείωση της ορατής και αόρατης ρύπανσης από ραδιενέργεια που προκαλείται από διαστημικό σκάφος και μπορεί να παρεμποδίσει τις αστρονομικές παρατηρήσεις ή κάθε άλλου είδους έρευνες και παρατηρήσεις·

δ) τη χρήση κατάλληλων τεχνολογιών αποφυγής συγκρούσεων για διαστημικά σκάφη·

ε) την υποβολή και υλοποίηση ολοκληρωμένου σχεδίου μετριασμού των διαστημικών υπολειμμάτων πριν από τη φάση της εγκατάστασης, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων για τις τροχιακές θέσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι δορυφόροι της συστοιχίας αποφεύγουν τα διαστημικά υπολείμματα.

2. Οι συμβάσεις και οι διαδικασίες που αναφέρονται στο άρθρο 19 του παρόντος κανονισμού περιλαμβάνουν την υποχρέωση παροχής δεδομένων, ιδίως δεδομένων από αστρονομικές εφημερίδες και δεδομένων που αφορούν προγραμματισμένους ελιγμούς, στις οντότητες που είναι υπεύθυνες για την παραγωγή πληροφοριών SST, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 10) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 και υπηρεσιών SST, όπως αναφέρεται στο άρθρο 55 του εν λόγω κανονισμού.

3. Η Επιτροπή εξασφαλίζει τη διατήρηση μιας ολοκληρωμένης βάσης δεδομένων με τα διαστημικά περιουσιακά στοιχεία του προγράμματος, στην οποία περιέχονται ιδίως δεδομένα που αφορούν πτυχές περιβαλλοντικής και διαστημικής βιωσιμότητας.

4. Η Επιτροπή εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, σύμφωνα με το άρθρο 45, για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού προσδιορίζοντας τα χαρακτηριστικά και καθορίζοντας τη μεθοδολογία και τις διαδικασίες για τη διατήρηση και την επικαιροποίηση της βάσης δεδομένων που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου.

5. Το πεδίο εφαρμογής των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο 4 περιορίζεται:

α) στα διαστημικά περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Ένωση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 και στο άρθρο 19 παράγραφος 10·

β) στα διαστημικά περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στους αναδόχους που αναφέρονται στο άρθρο 19, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 και το άρθρο 19 παράγραφος 10.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Υπηρεσίες και συμμετέχοντες

Άρθρο 9

Κυβερνητικές υπηρεσίες

1. Οι κυβερνητικές υπηρεσίες παρέχονται στους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφοι 1, 2 και 3.

2. Η Επιτροπή θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την παροχή κυβερνητικών υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 66 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696, με βάση τη συνολική ζήτηση που δημιουργείται από τις υφιστάμενες και τις αναμενόμενες ανάγκες για διάφορες υπηρεσίες, όπως προσδιορίζονται από κοινού με τα κράτη μέλη, τη δυναμική κατανομή των πόρων και την ιεράρχηση των κυβερνητικών υπηρεσιών μεταξύ των διάφορων συμμετεχόντων του προγράμματος, ανάλογα με τη συνάφεια και την κρισιμότητα των αναγκών των χρηστών και, κατά περίπτωση, την οικονομική αποδοτικότητα.

3. Οι κυβερνητικές υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 παρέχονται δωρεάν στους εξουσιοδοτημένους από την κυβέρνηση χρήστες.

4. Η Επιτροπή αγοράζει τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 2, υπό όρους αγοράς, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού, με στόχο την εξασφάλιση της παροχής των υπηρεσιών αυτών σε όλα τα κράτη μέλη. Η ακριβής δυναμικότητα και η κατανομή του προϋπολογισμού για τις εν λόγω υπηρεσίες καθορίζονται στην εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου με βάση τη συμβολή των κρατών μελών.

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπου αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για την αντιστοίχιση της προσφοράς και της ζήτησης των κυβερνητικών υπηρεσιών, θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, πολιτική τιμολογήσεων που να συνάδει με την πολιτική τιμολογήσεων που αναφέρεται στο άρθρο 63 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

Με τη θέσπιση της εν λόγω πολιτικής τιμολογήσεων, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η παροχή των κυβερνητικών υπηρεσιών δεν προκαλεί στρέβλωση του ανταγωνισμού, ότι δεν υφίσταται έλλειψη κυβερνητικών υπηρεσιών και ότι η καθορισθείσα τιμή δεν έχει ως αποτέλεσμα υπερβολική αμοιβή των αναδόχων που αναφέρονται στο άρθρο 19.

6. Οι εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 5 του παρόντος άρθρου εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 47 παράγραφος 3.

7. Η σταδιακή παροχή κυβερνητικών υπηρεσιών εξασφαλίζεται όπως ορίζεται στο χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1, με την επιφύλαξη της διαθεσιμότητας των υποδομών του συστήματος ασφαλούς συνδεσιμότητας, μετά την υλοποίηση των δραστηριοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) και με την αξιοποίηση και μόχλευση των υφιστάμενων υπηρεσιών και ικανοτήτων, κατά περίπτωση.

8. Κατά την παροχή κυβερνητικών υπηρεσιών διασφαλίζεται η ισότιμη μεταχείριση των κρατών μελών σύμφωνα με τις ανάγκες τους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 7.

Άρθρο 10

Χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών για κυβερνητικές υπηρεσίες

1. Το χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών για τις κυβερνητικές υπηρεσίες δημιουργείται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου. Απαρτίζεται από τουλάχιστον τις ακόλουθες κατηγορίες υπηρεσίας και συμπληρώνει το χαρτοφυλάκιο των υπηρεσιών GOVSATCOM που αναφέρεται στο άρθρο 63 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696:

α) υπηρεσίες που περιορίζονται σε εξουσιοδοτημένους από την κυβέρνηση χρήστες και βασίζονται σε κυβερνητικές υποδομές, οι οποίες απαιτούν υψηλό επίπεδο ασφάλειας και δεν είναι κατάλληλες για τις υπηρεσίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, όπως αξιόπιστη παγκόσμια υπηρεσία χαμηλής λανθάνουσας καθυστέρησης ή ανθεκτικό σύστημα αναμετάδοσης διαστημικών δεδομένων·

β) υπηρεσίες κβαντικής επικοινωνίας, όπως υπηρεσίες QKD.

2. Το χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών για τις κυβερνητικές υπηρεσίες περιλαμβάνει επίσης υπηρεσίες προς εξουσιοδοτημένους από την κυβέρνηση χρήστες που βασίζονται στις εμπορικές υποδομές, όπως εγγυημένη παγκόσμια υπηρεσία χαμηλής λανθάνουσας καθυστέρησης ή παγκόσμια στενοζωνική υπηρεσία.

3. Το χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών για τις κυβερνητικές υπηρεσίες περιλαμβάνει επίσης τις τεχνικές προδιαγραφές για κάθε κατηγορία υπηρεσιών, όπως τη γεωγραφική κάλυψη, τη συχνότητα, το εύρος ζώνης, τον εξοπλισμό χρήστη και τα χαρακτηριστικά ασφαλείας.

4. Η Επιτροπή θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, το χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών για κυβερνητικές υπηρεσίες. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις βασίζονται στις επιχειρησιακές απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου, στη συμβολή των κρατών μελών και στις γενικές απαιτήσεις ασφαλείας που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 47 παράγραφος 3.

5. Η Επιτροπή θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τις επιχειρησιακές απαιτήσεις για τις κυβερνητικές υπηρεσίες, με τη μορφή τεχνικών προδιαγραφών και εκτελεστικών σχεδίων, οι οποίες σχετίζονται ιδίως με τη διαχείριση κρίσεων, την επίγνωση της κατάστασης, τη διαχείριση βασικών υποδομών, συμπεριλαμβανομένων δικτύων επικοινωνίας σχετικών με τη διπλωματία και την άμυνα, καθώς και για τις άλλες ανάγκες των εξουσιοδοτημένων από την κυβέρνηση χρηστών. Οι εν λόγω επιχειρησιακές απαιτήσεις βασίζονται στις απαιτήσεις των χρηστών του προγράμματος, είναι προσαρμοσμένες ώστε να καλύπτουν την επιβεβαιωμένη ζήτηση και λαμβάνουν υπόψη τις απαιτήσεις που απορρέουν από τον υφιστάμενο εξοπλισμό και τα δίκτυα των χρηστών καθώς και τις λειτουργικές απαιτήσεις για τις υπηρεσίες του GOVSATCOM, που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 47 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού.

6. Οι όροι και οι προϋποθέσεις για την παροχή υπηρεσιών μέσω των εμπορικών υποδομών, καθώς και οι σχετικοί κίνδυνοι, προσδιορίζονται στις συμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 19.

Άρθρο 11

Συμμετέχοντες στο πρόγραμμα και αρμόδιες αρχές

1. Συμμετέχοντες στο πρόγραμμα είναι τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και η ΕΥΕΔ, στο μέτρο που εξουσιοδοτούν τους χρήστες των κυβερνητικών υπηρεσιών ή παρέχουν ικανότητες, χώρους ή εγκαταστάσεις.

2. Οι οργανισμοί και οι φορείς της Ένωσης μπορούν να καταστούν συμμετέχοντες στο πρόγραμμα στον βαθμό που απαιτείται για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους και σύμφωνα με τους λεπτομερείς κανόνες που ορίζονται στη διοικητική συμφωνία που έχει συναφθεί μεταξύ του ενδιαφερόμενου οργανισμού ή φορέα και του θεσμικού οργάνου που τον εποπτεύει.

3. Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί δύνανται να καταστούν συμμετέχοντες στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 39.

4. Κάθε συμμετέχων στο πρόγραμμα ορίζει μία αρμόδια για την ασφαλή συνδεσιμότητα αρχή.

Οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα θεωρείται ότι ικανοποιούν την απαίτηση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, εφόσον πληρούν αμφότερα τα ακόλουθα κριτήρια:

α) είναι επίσης συμμετέχοντες στο GOVSATCOM, σύμφωνα με το άρθρο 68 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696·

β) έχουν ορίσει αρμόδια αρχή σύμφωνα με το άρθρο 68 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

5. Η ιεράρχηση των κυβερνητικών υπηρεσιών μεταξύ των χρηστών που έχουν εξουσιοδοτηθεί από κάθε συμμετέχοντα στο πρόγραμμα καθορίζεται και υλοποιείται από τον εν λόγω συμμετέχοντα.

6. Η αρμόδια για την ασφαλή συνδεσιμότητα αρχή που αναφέρεται στην παράγραφο 4 διασφαλίζει ότι:

α) η χρήση κυβερνητικών υπηρεσιών συνάδει με τις γενικές απαιτήσεις ασφαλείας που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3·

β) τα δικαιώματα πρόσβασης στις κυβερνητικές υπηρεσίες καθορίζονται και αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης·

γ) ο εξοπλισμός χρήστη που είναι αναγκαίος για τη χρήση των κυβερνητικών υπηρεσιών και οι συναφείς συνδέσεις και πληροφορίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών χρησιμοποιούνται και υπόκεινται σε διαχείριση σύμφωνα με τις γενικές απαιτήσεις ασφαλείας που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3·

δ) δημιουργείται κεντρικό σημείο επαφής για την παροχή βοήθειας, αν χρειαστεί, κατά την αναφορά των κινδύνων και απειλών στον τομέα της ασφάλειας, ιδίως όσον αφορά την ανίχνευση δυνητικά επιβλαβών ηλεκτρομαγνητικών παρεμβολών που επηρεάζουν τις υπηρεσίες στο πλαίσιο του προγράμματος.

Άρθρο 12

Χρήστες των κυβερνητικών υπηρεσιών

1. Ως χρήστες των κυβερνητικών υπηρεσιών μπορούν να εξουσιοδοτηθούν οι ακόλουθες οντότητες:

α) δημόσια αρχή ή φορέας της Ένωσης ή κράτους μέλους που έχει επιφορτιστεί με την άσκηση δημόσιας εξουσίας·

β) φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ενεργεί εκ μέρους και υπό τον έλεγχο οντότητας η οποία αναφέρεται στο στοιχείο α).

2. Οι χρήστες κυβερνητικών υπηρεσιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου εξουσιοδοτούνται δεόντως από τους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα που αναφέρονται στο άρθρο 11 να χρησιμοποιούν τις κυβερνητικές υπηρεσίες και συμμορφώνονται προς τις γενικές απαιτήσεις ασφαλείας που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Συνεισφορά και μηχανισμοί χρηματοδότησης μέσω του προϋπολογισμού

Άρθρο 13

Προϋπολογισμός

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του προγράμματος για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2023 έως 31 Δεκεμβρίου 2027 και για την κάλυψη έναντι των συναφών κινδύνων ανέρχεται σε 1,65 δισεκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές.

Το ποσό που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο διανέμεται ενδεικτικά από το ΠΔΠ 2021-2027 ως εξής:

α) 1 δισεκατ. EUR από τον τομέα 1 (Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία)·

β) 0,5 δισεκατ. EUR από τον τομέα 5 (Ασφάλεια και άμυνα)·

γ) 0,15 δισεκατ. EUR από τον τομέα 6 (Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος).

2. Το πρόγραμμα συμπληρώνεται από κονδύλιο ύψους 0,75 δισεκατ. EUR που διατίθεται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», της συνιστώσας GOVSATCOM και του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (NDICI) για μέγιστο ενδεικτικό ποσό 0,38 δισεκατ. EUR, 0,22 δισεκατ. EUR και 0,15 δισεκατ. EUR, αντίστοιχα. Η εν λόγω χρηματοδότηση διατίθεται σε συμμόρφωση με τους στόχους, τους κανόνες και τις διαδικασίες που προβλέπονται αντίστοιχα στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/695, στην απόφαση (ΕΕ) 2021/764 και στους κανονισμούς (ΕΕ) 2021/696 και (ΕΕ) 2021/947.

3. Το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πρώτο εδάφιο του παρόντος άρθρου χρησιμοποιείται για την κάλυψη όλων των δραστηριοτήτων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) και για την αγορά υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 4. Οι δαπάνες αυτές μπορούν επίσης να καλύπτουν:

α) μελέτες και συνεδριάσεις εμπειρογνωμόνων, ιδίως όσον αφορά τη συμμόρφωση με το κόστος και τους χρονικούς περιορισμούς του·

β) δραστηριότητες πληροφόρησης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της εταιρικής επικοινωνίας, για τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, εφόσον συνδέονται άμεσα με τους στόχους του παρόντος κανονισμού, με στόχο, ιδίως, τη δημιουργία συνεργειών με άλλες πολιτικές της Ένωσης·

γ) τα δίκτυα της τεχνολογίας πληροφοριών, η λειτουργία των οποίων συνίσταται στην επεξεργασία ή την ανταλλαγή πληροφοριών, και τα μέτρα διοικητικής διαχείρισης που υλοποιούνται από την Επιτροπή, μεταξύ άλλων στον τομέα της ασφάλειας·

δ) τεχνική και διοικητική συνδρομή για την υλοποίηση του προγράμματος, όπως δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των εταιρικών συστημάτων τεχνολογίας πληροφοριών.

4. Οι δράσεις που λαμβάνουν σωρευτική χρηματοδότηση από διάφορα προγράμματα της Ένωσης ελέγχονται λογιστικά μόνο μία φορά, καλύπτοντας όλα τα εμπλεκόμενα προγράμματα και τους αντίστοιχους εφαρμοστέους κανόνες τους.

5. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για δραστηριότητες οι οποίες εκτείνονται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη μπορούν να κατανέμονται σε περισσότερα οικονομικά έτη σε ετήσιες δόσεις.

6. Πόροι που κατανέμονται στα κράτη μέλη υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης μπορούν, κατόπιν αιτήματος του οικείου κράτους μέλους, να μεταφερθούν στο πρόγραμμα υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([28]). Η Επιτροπή εκτελεί τους εν λόγω πόρους άμεσα, σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού, ή έμμεσα, σύμφωνα με το στοιχείο γ) του εν λόγω εδαφίου. Οι πόροι αυτοί χρησιμοποιούνται προς όφελος του οικείου κράτους μέλους.

Άρθρο 14

Σωρευτική και εναλλακτική χρηματοδότηση

Δράση που έχει λάβει συνεισφορά από άλλο ενωσιακό πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένων κονδυλίων υπό επιμερισμένη διαχείριση, μπορεί επίσης να λάβει συνεισφορά στο πλαίσιο του προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι οι συνεισφορές δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες. Οι κανόνες του σχετικού ενωσιακού προγράμματος εφαρμόζονται στην αντίστοιχη συνεισφορά του στη δράση. Η σωρευτική χρηματοδότηση δεν υπερβαίνει το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών της δράσης. Η στήριξη από τα διάφορα προγράμματα της Ένωσης μπορεί να υπολογίζεται σε κατ' αναλογία βάση, σύμφωνα με τα έγγραφα στα οποία καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη στήριξη.

Άρθρο 15

Πρόσθετες συνεισφορές στο πρόγραμμα

1. Το πρόγραμμα μπορεί να λάβει πρόσθετες χρηματοδοτικές συνεισφορές ή συνεισφορές σε είδος από:

α) οργανισμούς και φορείς της Ένωσης·

β) κράτη μέλη, σύμφωνα με τις σχετικές συμφωνίες·

γ) τρίτες χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, σύμφωνα με τις σχετικές συμφωνίες·

δ) διεθνείς οργανισμούς, σύμφωνα με τις σχετικές συμφωνίες.

2. Η πρόσθετη χρηματοδοτική συνεισφορά που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και τα έσοδα δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού αντιμετωπίζονται ως εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό, σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 16

Συνεισφορά του ΕΟΔ

Ο ΕΟΔ μπορεί, σύμφωνα με τους εσωτερικούς κανόνες και τις διαδικασίες του, να συνεισφέρει μέσω προαιρετικών προγραμμάτων του ΕΟΔ στις δραστηριότητες ανάπτυξης και επικύρωσης του προγράμματος που απορρέουν από την προσέγγιση για τις προμήθειες που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 1, προστατεύοντας παράλληλα τα ουσιώδη συμφέροντα ασφάλειας της Ένωσης και των κρατών μελών της.

([28]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).

Άρθρο 17

Συνεισφορά του ιδιωτικού τομέα

Οι ανάδοχοι που αναφέρονται στο άρθρο 19 χρηματοδοτούν εξολοκλήρου τις εμπορικές υποδομές που αναφέρονται στο άρθρο 5, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β).

Άρθρο 18

Υλοποίηση και μορφές ενωσιακής χρηματοδότησης

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται υπό άμεση διαχείριση σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό ή υπό έμμεση διαχείριση με φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού.

2. Το πρόγραμμα μπορεί να παρέχει χρηματοδότηση με οποιαδήποτε από τις μορφές που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, ιδίως επιχορηγήσεις, βραβεία και προμήθειες. Μπορεί επίσης να παρέχει χρηματοδότηση υπό μορφή χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο συνδυαστικών πράξεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Υλοποίηση του προγράμματος

Άρθρο 19

Μοντέλο υλοποίησης

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται, κατά περίπτωση, σε φάσεις έως την ολοκλήρωση των δραστηριοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 4. Η Επιτροπή, σε συντονισμό με τα κράτη μέλη, διασφαλίζει ότι η προσέγγιση για τις προμήθειες επιτρέπει τον ευρύτερο δυνατό ανταγωνισμό, προκειμένου να προαχθεί η δέουσα συμμετοχή ολόκληρης της βιομηχανικής αλυσίδας αξίας όσον αφορά τις συμβάσεις που σχετίζονται με την παροχή των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 και τις συμβάσεις που σχετίζονται με την αγορά των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 2.

2. Οι δραστηριότητες που καθορίζονται στο άρθρο 4 του παρόντος κανονισμού υλοποιούνται μέσω διαφόρων συμβάσεων που ανατίθενται σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και τις αρχές που διέπουν τις προμήθειες βάσει του άρθρου 20 του παρόντος κανονισμού και μπορούν να λάβουν τη μορφή συμβάσεων παραχώρησης, προμήθειας, υπηρεσιών ή έργου ή μεικτών συμβάσεων.

3. Οι συμβάσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο συνάπτονται υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση και μπορούν να λάβουν τη μορφή διοργανικών προμηθειών όπως αναφέρεται στο άρθρο 165 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, μεταξύ της Επιτροπής και του Οργανισμού, βάσει των οποίων η Επιτροπή αναλαμβάνει τον ρόλο της κύριας αναθέτουσας αρχής.

4. Η προσέγγιση για τις προμήθειες που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και οι συμβάσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο συμμορφώνονται με τις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 και το άρθρο 10 παράγραφοι 4 και 5.

5. Εάν το αποτέλεσμα της προσέγγισης για τις προμήθειες που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου λάβει τη μορφή συμβάσεων παραχώρησης, τότε σε αυτές τις συμβάσεις παραχώρησης περιγράφονται η αρχιτεκτονική των κυβερνητικών υποδομών του συστήματος ασφαλούς συνδεσιμότητας, οι ρόλοι, οι αρμοδιότητες, το χρηματοδοτικό καθεστώς και ο επιμερισμός των κινδύνων μεταξύ της Ένωσης και των αναδόχων, λαμβανομένου υπόψη του καθεστώτος κυριότητας δυνάμει του άρθρου 6 και της χρηματοδότησης του προγράμματος βάσει του κεφαλαίου III.

6. Εάν δεν ανατεθεί σύμβαση παραχώρησης, η Επιτροπή διασφαλίζει τη βέλτιστη υλοποίηση του στόχου που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α), συνάπτοντας, κατά περίπτωση, σύμβαση προμήθειας, υπηρεσιών ή έργου ή μεικτή σύμβαση.

7. Η Επιτροπή λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η συνέχεια των κυβερνητικών υπηρεσιών σε περίπτωση που οι ανάδοχοι που αναφέρονται στο παρόν άρθρο αδυνατούν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους.

8. Κατά περίπτωση, οι διαδικασίες προμηθειών για τις συμβάσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο μπορούν επίσης να λάβουν τη μορφή ομαδοποιημένων προμηθειών με τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 165 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού.

9. Οι συμβάσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο διασφαλίζουν ιδίως ότι η παροχή υπηρεσιών που βασίζονται σε εμπορικές υποδομές διαφυλάσσει τα ουσιώδη συμφέροντα της Ένωσης και τους γενικούς και ειδικούς στόχους του προγράμματος που αναφέρονται στο άρθρο 3. Οι εν λόγω συμβάσεις περιλαμβάνουν επίσης επαρκείς διασφαλίσεις για την αποφυγή τυχόν υπερβολικής αμοιβής των αναδόχων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, συγκρούσεων συμφερόντων, αδικαιολόγητων διακρίσεων ή κάθε άλλου άδηλου έμμεσου πλεονεκτήματος. Οι εν λόγω διασφαλίσεις μπορούν να περιλαμβάνουν την υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού μεταξύ της παροχής κυβερνητικών υπηρεσιών και της παροχής εμπορικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της σύστασης μιας οντότητας, δομικά και νομικά χωριστής από τον κάθετα ολοκληρωμένο φορέα εκμετάλλευσης, για την παροχή κυβερνητικών υπηρεσιών, και την παροχή ανοικτής, δίκαιης και εύλογης πρόσβασης χωρίς διακρίσεις στις υποδομές που απαιτούνται για την παροχή εμπορικών υπηρεσιών. Καθ' όλη τη διάρκεια των συμβάσεων εξασφαλίζεται επίσης η τήρηση των όρων του άρθρου 22.

10. Όταν οι κυβερνητικές και εμπορικές υπηρεσίες βασίζονται σε κοινά υποσυστήματα ή διεπαφές για τη διασφάλιση συνεργειών, οι συμβάσεις που αναφέρονται στο παρόν άρθρο καθορίζουν επίσης ποιες από τις εν λόγω διεπαφές και τα εν λόγω κοινά υποσυστήματα αποτελούν μέρος των κυβερνητικών υποδομών, προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία των συμφερόντων ασφαλείας της Ένωσης και των κρατών μελών της.

Άρθρο 20

Αρχές που διέπουν τις προμήθειες

1. Οι δημόσιες προμήθειες στο πλαίσιο του προγράμματος διεκπεραιώνονται σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό.

2. Στις διαδικασίες δημόσιων προμηθειών για τον σκοπό του προγράμματος, η αναθέτουσα αρχή ενεργεί σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές, οι οποίες συμπληρώνουν τις αρχές που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό:

α) προωθεί σε όλα τα κράτη μέλη, σε ολόκληρη την Ένωση και σε όλο το μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού, την ευρύτερη και πιο ανοικτή δυνατή συμμετοχή των οικονομικών φορέων, ιδίως των νεοεισερχόμενων, των νεοφυών επιχειρήσεων και των ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης υπεργολαβίας από τους προσφέροντες·

β) εξασφαλίζει ουσιαστικό ανταγωνισμό στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής προσφορών και, στο μέτρο του δυνατού, αποφεύγει την υπέρμετρη εξάρτηση από έναν και μόνο πάροχο, ιδίως για κρίσιμο εξοπλισμό και υπηρεσίες, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τους στόχους της τεχνολογικής ανεξαρτησίας και της συνέχειας των υπηρεσιών·

γ) εφαρμόζει τις αρχές της ανοικτής πρόσβασης και του ανταγωνισμού, μέσω της υποβολής προσφορών βάσει διαφανών και επικαιροποιημένων πληροφοριών, της σαφούς κοινοποίησης πληροφοριών για τους εφαρμοστέους κανόνες και διαδικασίες προμηθειών, τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης και τυχόν άλλων σχετικών πληροφοριών που επιτρέπουν την ισότιμη συμμετοχή όλων των δυνητικών προσφερόντων·

δ) προστατεύει την ασφάλεια και το δημόσιο συμφέρον της Ένωσης και των κρατών μελών της, μεταξύ άλλων, μέσω της ενίσχυσης της στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης, ιδίως όσον αφορά την τεχνολογία, διενεργώντας εκτιμήσεις κινδύνων και εφαρμόζοντας μέτρα για τον μετριασμό του κινδύνου διακοπής της λειτουργίας όταν είναι διαθέσιμος μόνον ένας πάροχος·

ε) συμμορφώνεται με τις γενικές απαιτήσεις ασφάλειας που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3 και συμβάλλει στην προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας της Ένωσης και των κρατών μελών της·

στ) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 167 του δημοσιονομικού κανονισμού, χρησιμοποιεί, όπου κρίνεται σκόπιμο, πολλαπλές πηγές προμήθειας, προκειμένου να διασφαλίζεται καλύτερος γενικός έλεγχος του προγράμματος, του κόστους και του χρονοδιαγράμματός του·

ζ) προωθεί την προσβασιμότητα, τη συνέχεια και την αξιοπιστία των υπηρεσιών·

η) ενισχύει την ασφάλεια και τη βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων στο απώτερο διάστημα, με την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8·

θ) διασφαλίζει την αποτελεσματική προώθηση της ισότητας των ευκαιριών για όλους, την εφαρμογή της ενσωμάτωσης της ισότητας των φύλων και της διάστασης του φύλου, και αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των αιτίων της έλλειψης ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στη διασφάλιση της ισότητας των φύλων σε επιτροπές αξιολόγησης.

Άρθρο 21

Υπεργολαβία

1. Η αναθέτουσα αρχή, προκειμένου να ενθαρρύνει τις νεοεισερχόμενες επιχειρήσεις, τις νεοφυείς επιχειρήσεις και τις ΜΜΕ σε ολόκληρη την Ένωση, καθώς και τη διασυνοριακή συμμετοχή τους, και προκειμένου να παρέχει την ευρύτερη δυνατή γεωγραφική κάλυψη, προστατεύοντας παράλληλα την αυτονομία της Ένωσης, ζητεί από τον προσφέροντα να αναθέσει υπεργολαβικά με ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, στα κατάλληλα επίπεδα, ένα μέρος της σύμβασης σε εταιρείες άλλες από εκείνες που ανήκουν στον όμιλο του προσφέροντος.

2. Για συμβάσεις άνω των 10 εκατομμυρίων EUR, η αναθέτουσα αρχή εξασφαλίζει ότι τουλάχιστον το 30 % της αξίας της σύμβασης ανατίθεται υπεργολαβικά, με ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών σε διάφορα επίπεδα, σε εταιρείες εκτός του ομίλου του κύριου προσφέροντος, ιδίως προκειμένου να καταστεί δυνατή η διασυνοριακή συμμετοχή ΜΜΕ στο διαστημικό οικοσύστημα.

3. Ο προσφέρων εξηγεί τους λόγους για τους οποίους δεν συμμορφώθηκε με αίτημα που υποβλήθηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή τους λόγους για την απόκλιση από το ποσοστό που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

4. Η Επιτροπή ενημερώνει την επιτροπή του προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 47 για την εκπλήρωση των στόχων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου όσον αφορά τις συμβάσεις που υπογράφονται μετά τις 20 Μαρτίου 2023.

Άρθρο 22

Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής για τη διαφύλαξη της ασφάλειας, της ακεραιότητας και της ανθεκτικότητας των επιχειρησιακών συστημάτων της Ένωσης

Στις διαδικασίες ανάθεσης που διεκπεραιώνονται κατά την υλοποίηση του προγράμματος εφαρμόζονται προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής, όταν κρίνεται αναγκαίο και ενδεδειγμένο για τη διαφύλαξη της ασφάλειας, της ακεραιότητας και της ανθεκτικότητας των επιχειρησιακών συστημάτων της Ένωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696, λαμβανομένου υπόψη του στόχου της προώθησης της στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης, ιδίως όσον αφορά την τεχνολογία σε όλες τις βασικές τεχνολογίες και αξιακές αλυσίδες, με διατήρηση παράλληλα μιας ανοικτής οικονομίας.

Άρθρο 23

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

Όταν τρίτη χώρα συμμετέχει στο Πρόγραμμα μέσω απόφασης που εκδίδεται δυνάμει διεθνούς συμφωνίας ή βάσει οποιασδήποτε άλλης νομικής πράξης, η τρίτη χώρα παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και την απαιτούμενη πρόσβαση στον αρμόδιο διατάκτη, στην OLAF και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ώστε να είναι σε θέση να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους. Στην περίπτωση της OLAF, στα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνεται το δικαίωμα διενέργειας ερευνών, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Διακυβέρνηση του προγράμματος

Άρθρο 24

Αρχές διακυβέρνησης

Η διακυβέρνηση του προγράμματος στηρίζεται στις ακόλουθες αρχές:

α) αυστηρή κατανομή καθηκόντων και ευθυνών μεταξύ των οντοτήτων που συμμετέχουν στην υλοποίηση του προγράμματος·

β) διασφάλιση της καταλληλότητας της δομής διακυβέρνησης για τις ειδικές ανάγκες του προγράμματος και των μέτρων, ανάλογα με την περίπτωση·

γ) αυστηρός έλεγχος του προγράμματος, μεταξύ άλλων με την αυστηρή τήρηση των δαπανών, του χρονοδιαγράμματος και των επιδόσεων από όλες τις οντότητες, σύμφωνα με τους αντίστοιχους ρόλους και τα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί με βάση τον παρόντα κανονισμό·

δ) διαφανής και οικονομικά αποδοτική διαχείριση·

ε) συνέχεια των υπηρεσιών και αναγκαία συνέχεια των υποδομών, συμπεριλαμβανομένων της παρακολούθησης και διαχείρισης της ασφάλειας, και της προστασίας από σχετικές απειλές·

στ) συστηματική και διαρθρωμένη συνεκτίμηση των αναγκών των χρηστών των δεδομένων, των πληροφοριών και των υπηρεσιών που παρέχονται από το πρόγραμμα, καθώς και των σχετικών επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων·

ζ) συνεχείς προσπάθειες για τον έλεγχο και τον μετριασμό των κινδύνων.

Άρθρο 25

Ο ρόλος των κρατών μελών

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να συνεισφέρουν με τις τεχνικές τους ικανότητες, την τεχνογνωσία τους και τη βοήθειά τους, ιδίως στον τομέα της ασφάλειας και της προστασίας, ή, όταν αυτό είναι σκόπιμο και εφικτό, θέτοντας στη διάθεση του προγράμματος τα δεδομένα, τις πληροφορίες, τις υπηρεσίες και τις υποδομές που βρίσκονται στο έδαφός τους.

2. Όπου είναι δυνατόν, τα κράτη μέλη επιδιώκουν να διασφαλίζουν τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα, με το πρόγραμμα, των σχετικών δραστηριοτήτων και τη διαλειτουργικότητα των ικανοτήτων τους με βάση τα οικεία σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([29]).

3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία του προγράμματος.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να συμβάλλουν στην ασφάλεια και την προστασία, στο κατάλληλο επίπεδο, των συχνοτήτων του ραδιοφάσματος που απαιτούνται για το πρόγραμμα.

5. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή μπορούν να συνεργάζονται για τη διεύρυνση της απορρόφησης των κυβερνητικών υπηρεσιών που παρέχονται από το πρόγραμμα.

6. Στον τομέα της ασφάλειας, τα κράτη μέλη ασκούν τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 42 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

7. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις επιχειρησιακές τους ανάγκες προκειμένου να ενοποιήσουν τη δυναμικότητα και να διευκρινίσουν περαιτέρω τις προδιαγραφές των κυβερνητικών υπηρεσιών τους. Συμβουλεύουν επίσης την Επιτροπή για κάθε θέμα που εμπίπτει στα αντίστοιχα πεδία αρμοδιοτήτων τους, ιδίως παρέχοντας στοιχεία για την προετοιμασία των εκτελεστικών πράξεων.

8. Η Επιτροπή μπορεί να αναθέτει, μέσω συμφωνιών συνεισφοράς, συγκεκριμένα καθήκοντα σε οργανισμούς των κρατών μελών, εφόσον οι εν λόγω οργανισμοί έχουν οριστεί από το οικείο κράτος μέλος. Η Επιτροπή εκδίδει τις αποφάσεις συνεισφοράς που αφορούν τις συμφωνίες συνεισφοράς μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 47 παράγραφος 2.

Άρθρο 26

Ο ρόλος της Επιτροπής

1. Η Επιτροπή φέρει τη γενική ευθύνη για την υλοποίηση του προγράμματος, μεταξύ άλλων στον τομέα της ασφάλειας, χωρίς να θίγονται τα προνόμια των κρατών μελών στο πεδίο της εθνικής ασφάλειας. Η Επιτροπή, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, προσδιορίζει τις προτεραιότητες και την εξέλιξη του προγράμματος, σύμφωνα με τις δεόντως προσδιορισμένες ανάγκες των χρηστών, και εποπτεύει την υλοποίησή του, με την επιφύλαξη άλλων πολιτικών της Ένωσης.

([29]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

2. Η Επιτροπή εξασφαλίζει σαφή κατανομή των καθηκόντων και των ευθυνών μεταξύ των διάφορων οντοτήτων που εμπλέκονται στο πρόγραμμα και συντονίζει τις δραστηριότητες των οντοτήτων αυτών. Η Επιτροπή εξασφαλίζει επίσης ότι όλες οι εντεταλμένες οντότητες που συμμετέχουν στην υλοποίηση του προγράμματος προστατεύουν τα συμφέροντα της Ένωσης, εγγυώνται τη χρηστή διαχείριση των κονδυλίων της και συμμορφώνονται με τον δημοσιονομικό κανονισμό και τον παρόντα κανονισμό.

3. Η Επιτροπή συνάπτει, αναθέτει και υπογράφει τις συμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 19.

4. Η Επιτροπή δύναται να αναθέτει καθήκοντα αναφορικά με το πρόγραμμα στον Οργανισμό και τον ΕΟΔ υπό έμμεση διαχείριση, σύμφωνα με τους αντίστοιχους ρόλους και τις αρμοδιότητές τους, όπως ορίζονται στα άρθρα 27 και 28. Για να διευκολυνθεί η επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3 και να προωθηθεί η πλέον αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής, του Οργανισμού και του ΕΟΔ, η Επιτροπή δύναται να συνάπτει συμφωνίες συνεισφοράς με κάθε εντεταλμένη οντότητα.

Η Επιτροπή εκδίδει τις αποφάσεις συνεισφοράς που αφορούν τις συμφωνίες συνεισφοράς μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 47 παράγραφος 2.

5. Με την επιφύλαξη των καθηκόντων των αναδόχων που αναφέρονται στο άρθρο 19, του Οργανισμού ή άλλων εντεταλμένων οντοτήτων, η Επιτροπή διασφαλίζει την απορρόφηση και τη χρήση των κυβερνητικών υπηρεσιών. Εξασφαλίζει συμπληρωματικότητα, συνεκτικότητα, συνέργειες και συνδέσμους μεταξύ του προγράμματος και άλλων ενωσιακών δράσεων και προγραμμάτων.

6. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή εξασφαλίζει τη συνεκτικότητα των δραστηριοτήτων που διεξάγονται στο πλαίσιο του προγράμματος με τις δραστηριότητες που διεξάγονται ήδη στον τομέα του διαστήματος σε ενωσιακό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο. Ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών, διευκολύνει τη διαλειτουργικότητα των τεχνολογικών τους ικανοτήτων και των εξελίξεων στον διαστημικό τομέα και, όταν αυτό είναι σχετικό με το πρόγραμμα, αποσκοπεί στη διασφάλιση της συνοχής του συστήματος ασφαλούς συνδεσιμότητας με τις σχετικές δραστηριότητες και της διαλειτουργικότητας των ικανοτήτων που αναπτύσσονται στο πλαίσιο των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

7. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την επιτροπή του προγράμματος που αναφέρεται στο άρθρο 47 παράγραφος 1 σχετικά με τα ενδιάμεσα και τα τελικά αποτελέσματα της αξιολόγησης τυχόν διαδικασιών προμηθειών και τυχόν συμβάσεων, περιλαμβανομένων των υπεργολαβιών, με οντότητες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

Άρθρο 27

Ο ρόλος του Οργανισμού

1. Ρόλος του Οργανισμού είναι να διασφαλίζει, μέσω του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας του, τη διαπίστευση ασφαλείας των κυβερνητικών υποδομών και των κυβερνητικών υπηρεσιών, σύμφωνα με το κεφάλαιο ΙΙ του τίτλου V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

2. Η Επιτροπή αναθέτει στον Οργανισμό, μέσω μίας ή περισσότερων συμφωνιών συνεισφοράς, ανάλογα με την επιχειρησιακή ετοιμότητά του, ιδίως όσον αφορά την επάρκεια ανθρώπινων πόρων, τα ακόλουθα καθήκοντα:

α) το σύνολο ή μέρος της επιχειρησιακής διαχείρισης των κυβερνητικών υποδομών του προγράμματος·

β) τη λειτουργική ασφάλεια των κυβερνητικών υποδομών, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης κινδύνων και απειλών, της παρακολούθησης της ασφάλειας, ιδίως με τον καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών και επιχειρησιακών διαδικασιών, καθώς και της παρακολούθησης της συμμόρφωσής τους με τις γενικές απαιτήσεις ασφαλείας που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3·

γ) την παροχή των κυβερνητικών υπηρεσιών, ιδίως μέσω του κόμβου του GOVSATCOM·

δ) τη διαχείριση των συμβάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 19, μετά την ανάθεση και υπογραφή τους·

ε) τον γενικό συντονισμό των πτυχών των κυβερνητικών υπηρεσιών που αφορούν τον χρήστη σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, τους οικείους οργανισμούς της Ένωσης, την ΕΥΕΔ και άλλες οντότητες·

στ) την ανάληψη δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την απορρόφηση από τους χρήστες των υπηρεσιών που προσφέρει το πρόγραμμα, χωρίς να θίγονται οι δραστηριότητες τις οποίες εκτελούν οι ανάδοχοι στο πλαίσιο των συμβάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 19.

3. Η Επιτροπή δύναται να αναθέσει, μέσω μιας ή περισσότερων συμφωνιών συνεισφοράς, άλλα καθήκοντα στον Οργανισμό, με βάση τις ανάγκες του προγράμματος.

4. Όταν ανατίθενται δραστηριότητες στον Οργανισμό, εξασφαλίζονται οι κατάλληλοι χρηματοδοτικοί, ανθρώπινοι και διοικητικοί πόροι για την υλοποίησή τους. Για αυτόν τον σκοπό, η Επιτροπή δύναται να διαθέσει μέρος του προϋπολογισμού για τις δραστηριότητες που ανατίθενται στον Οργανισμό για τη χρηματοδότηση των ανθρώπινων πόρων που είναι αναγκαίοι για την υλοποίησή τους.

5. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 62 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού και με την επιφύλαξη της αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με την προστασία των συμφερόντων της Ένωσης, ο Οργανισμός μπορεί να αναθέτει, μέσω συμφωνιών συνεισφοράς, συγκεκριμένες δραστηριότητες σε άλλες οντότητες, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, υπό τους όρους της έμμεσης διαχείρισης που αφορούν την Επιτροπή.

Άρθρο 28

Ο ρόλος του ΕΟΔ

1. Υπό την προϋπόθεση ότι προστατεύονται τα συμφέροντα της Ένωσης, ο ΕΟΔ επιφορτίζεται, εντός του πεδίου εμπειρογνωσίας του, με τα ακόλουθα καθήκοντα:

α) την εποπτεία των δραστηριοτήτων ανάπτυξης και επικύρωσης και των σχετικών δράσεων εγκατάστασης που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α), καθώς και της ανάπτυξης και της εξέλιξης που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο ε), οι οποίες αναλαμβάνονται στο πλαίσιο των συμβάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 19, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα συμφωνηθούν στις συμφωνίες συνεισφοράς που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 4, διασφαλίζοντας τον συντονισμό μεταξύ των καθηκόντων που ανατίθενται και του προϋπολογισμού που διατίθεται στον ΕΟΔ βάσει του παρόντος άρθρου και της πιθανής συνεισφοράς του ΕΟΔ που αναφέρεται στο άρθρο 16·

β) την παροχή της εμπειρογνωσίας του στην Επιτροπή, μεταξύ άλλων για την κατάρτιση των προδιαγραφών και την υλοποίηση των τεχνικών πτυχών του προγράμματος·

γ) την παροχή στήριξης όσον αφορά την αξιολόγηση συμβάσεων που συνάπτονται δυνάμει του άρθρου 19·

δ) καθήκοντα που σχετίζονται με το διαστημικό σκέλος και το σχετικό επίγειο σκέλος της EuroQCI που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο γ).

2. Με βάση αξιολόγηση της Επιτροπής, ο ΕΟΔ μπορεί να επιφορτισθεί με άλλα καθήκοντα, βάσει των αναγκών του προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω καθήκοντα δεν επικαλύπτουν δραστηριότητες που εκτελούνται από άλλη οντότητα στο πλαίσιο του προγράμματος και ότι αποσκοπούν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της υλοποίησης των δραστηριοτήτων του προγράμματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

Ασφάλεια του προγράμματος

Άρθρο 29

Αρχές ασφάλειας

Στο πρόγραμμα εφαρμόζεται το άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

Άρθρο 30

Διακυβέρνηση της ασφάλειας

1. Η Επιτροπή, εντός του πεδίου των αρμοδιοτήτων της, και με την υποστήριξη του Οργανισμού, διασφαλίζει υψηλό επίπεδο ασφαλείας, ιδίως όσον αφορά:

α) την προστασία των υποδομών, τόσο στη Γη όσο και στο διάστημα, και την παροχή υπηρεσιών, ιδίως έναντι επιθέσεων στις υλικές υποδομές ή κυβερνοεπιθέσεων, περιλαμβανομένης της παρεμβολής με ροές δεδομένων·

β) τον έλεγχο και τη διαχείριση των μεταφορών τεχνολογίας·

γ) την ανάπτυξη και διατήρηση εντός της Ένωσης των ικανοτήτων και της τεχνογνωσίας που αποκτώνται·

δ) την προστασία των ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων πληροφοριών και των διαβαθμισμένων πληροφοριών.

2. Η Επιτροπή ζητά τη γνώμη του Συμβουλίου και των κρατών μελών σχετικά με τον προσδιορισμό και τον σχεδιασμό οποιασδήποτε πτυχής των υποδομών της EuroQCI, ιδίως της QKD που σχετίζεται με την προστασία των ΔΠΕΕ.

Η αξιολόγηση και η έγκριση κρυπτογραφικών προϊόντων για την προστασία των ΔΠΕΕ διενεργούνται με σεβασμό των αντίστοιχων ρόλων και τομέων αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου και των κρατών μελών.

Η αρχή διαπίστευσης ασφαλείας επαληθεύει στο πλαίσιο της διαδικασίας διαπίστευσης ασφαλείας ότι χρησιμοποιούνται μόνον εγκεκριμένα κρυπτογραφικά προϊόντα.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι εκτελείται ανάλυση κινδύνων και απειλών για τις κυβερνητικές υποδομές που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2. Με βάση την εν λόγω ανάλυση, καθορίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, τις γενικές απαιτήσεις ασφαλείας. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο των εν λόγω απαιτήσεων στην εύρυθμη λειτουργία των κυβερνητικών υποδομών, ιδίως όσον αφορά το κόστος, τη διαχείριση των κινδύνων και το χρονοδιάγραμμα, και μεριμνά ώστε να μην υποβαθμίζεται το γενικό επίπεδο ασφαλείας, να μην υπονομεύεται η λειτουργία του εξοπλισμού και να λαμβάνονται υπόψη οι κίνδυνοι για την κυβερνοασφάλεια. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 47 παράγραφος 3.

4. Στο πρόγραμμα εφαρμόζεται το άρθρο 34 παράγραφοι 3 έως 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, με τον όρο «συνιστώσα» στο άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 νοούνται οι «κυβερνητικές υποδομές», συμπεριλαμβανομένων των κυβερνητικών υπηρεσιών, και όλες οι αναφορές στο άρθρο 34 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 νοούνται ως αναφορές στην παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου.

Άρθρο 31

Ασφάλεια του συστήματος και των υπηρεσιών που αναπτύσσονται

Σε όλες τις περιπτώσεις που η λειτουργία του συστήματος ή η παροχή των κυβερνητικών υπηρεσιών μπορεί να επηρεάσει την ασφάλεια της Ένωσης ή των κρατών μελών της, εφαρμόζεται η απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2021/698.

Άρθρο 32

Αρχή διαπίστευσης ασφαλείας

Το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας που έχει συσταθεί εντός του Οργανισμού βάσει του άρθρου 72 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 αποτελεί την αρχή διαπίστευσης ασφαλείας για τις κυβερνητικές υποδομές και τις συναφείς κυβερνητικές υπηρεσίες του προγράμματος.

Άρθρο 33

Γενικές αρχές της διαπίστευσης ασφαλείας

Οι δραστηριότητες διαπίστευσης ασφαλείας που σχετίζονται με το πρόγραμμα διενεργούνται σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στο άρθρο 37 στοιχεία α) έως ι) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, με τον όρο «συνιστώσα» στο άρθρο 37 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 νοούνται οι «κυβερνητικές υποδομές» και όλες οι αναφορές στο άρθρο 34 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 νοούνται ως αναφορές στο άρθρο 27 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 34

Καθήκοντα και σύνθεση του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας

1. Στο πρόγραμμα εφαρμόζεται το άρθρο 38, με εξαίρεση την παράγραφο 2 στοιχεία γ) έως στ) και την παράγραφο 3 στοιχείο β), και το άρθρο 39 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

2. Το συμβούλιο διαπίστευσης ασφαλείας είναι επιφορτισμένο με τα ακόλουθα καθήκοντα, επιπλέον εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 1:

α) εξετάζει και, με εξαίρεση τα έγγραφα που εναπόκειται στην Επιτροπή να εκδίδει δυνάμει του άρθρου 30 παράγραφος 3, εγκρίνει όλα τα έγγραφα που αφορούν τη διαπίστευση ασφαλείας·

β) παρέχει γνωμοδότηση, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, στην Επιτροπή για την εκπόνηση σχεδίων κειμένων για τις πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 3, μεταξύ άλλων για τη θέσπιση λειτουργικών διαδικασιών ασφαλείας, καθώς και δήλωση με την τελική του θέση·

γ) εξετάζει και εγκρίνει την εκτίμηση κινδύνων ασφαλείας που καταρτίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία παρακολούθησης που αναφέρεται στο άρθρο 37 στοιχείο η) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 και την ανάλυση κινδύνων και απειλών που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού και συνεργάζεται με την Επιτροπή για τον καθορισμό των μέτρων αποσόβησης των κινδύνων.

3. Επιπλέον της παραγράφου 1 και μόνο κατ' εξαίρεση, στις συνεδριάσεις του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας μπορούν να κληθούν να παραστούν εκπρόσωποι των αναδόχων που συμμετέχουν σε κυβερνητικές υποδομές και υπηρεσίες ως παρατηρητές για θέματα που αφορούν άμεσα τους αναδόχους αυτούς. Οι ρυθμίσεις και οι προϋποθέσεις για την παρουσία τους καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας.

Άρθρο 35

Κανόνες ψηφοφορίας του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας

Όσον αφορά τους κανόνες ψηφοφορίας του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας, εφαρμόζεται το άρθρο 40 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

Άρθρο 36

Επικοινωνία και αντίκτυπος των αποφάσεων του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας

1. Όσον αφορά τις αποφάσεις του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας, εφαρμόζεται το άρθρο 41 παράγραφοι 1 έως 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, με τον όρο «συνιστώσα» στο άρθρο 41 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 νοούνται οι «κυβερνητικές υποδομές».

2. Το χρονοδιάγραμμα των εργασιών του συμβουλίου διαπίστευσης ασφαλείας δεν εμποδίζει το χρονοδιάγραμμα των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 41 παράγραφος 1.

Άρθρο 37

Ο ρόλος των κρατών μελών στη διαπίστευση ασφαλείας

Στο πρόγραμμα εφαρμόζεται το άρθρο 42 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

Άρθρο 38

Προστασία διαβαθμισμένων πληροφοριών

1. Στις διαβαθμισμένες πληροφορίες που σχετίζονται με το πρόγραμμα εφαρμόζεται το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της συμφωνίας για την ασφάλεια και την ανταλλαγή διαβαθμισμένων πληροφοριών μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και του ΕΟΔ, ο ΕΟΔ μπορεί να παράγει ΔΠΕΕ όσον αφορά τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί δυνάμει του άρθρου 28 παράγραφοι 1 και 2.

ΚΕΦΆΛΑΙΟ VII

Διεθνείς σχέσεις

Άρθρο 39

Συμμετοχή τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών στο πρόγραμμα

1. Σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται σε ειδικές συμφωνίες που συνάπτονται σύμφωνα με το άρθρο 218 ΣΛΕΕ η οποία καλύπτει τη συμμετοχή τρίτης χώρας σε οποιοδήποτε ενωσιακό πρόγραμμα, το πρόγραμμα είναι ανοικτό στη συμμετοχή μελών της ΕΖΕΣ που είναι μέλη του ΕΟΧ, καθώς και των ακόλουθων τρίτων χωρών:

α) υπό προσχώρηση χώρες, υποψήφιες χώρες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής των εν λόγω χωρών στα προγράμματα της Ένωσης που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και στις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης, ή σε παρεμφερείς συμφωνίες, και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στις συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των εν λόγω χωρών·

β) χώρες της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής τους στα προγράμματα της Ένωσης που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και στις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης, ή σε παρεμφερείς συμφωνίες, και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στις συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των εν λόγω χωρών·

γ) τρίτες χώρες, εκτός εκείνων των τρίτων χωρών που καλύπτονται στα στοιχεία α) και β).

2. Το πρόγραμμα είναι ανοικτό στη συμμετοχή διεθνούς οργανισμού βάσει ειδικής συμφωνίας που συνάπτεται σύμφωνα με το άρθρο 218 ΣΛΕΕ.

3. Η ειδική συμφωνία που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2:

α) διασφαλίζει δίκαιη ισορροπία όσον αφορά τις συνεισφορές και τα οφέλη της τρίτης χώρας ή του διεθνούς οργανισμού που συμμετέχει στα προγράμματα της Ένωσης·

β) καθορίζει τους όρους συμμετοχής στα προγράμματα, καθώς και τον υπολογισμό των χρηματοδοτικών συνεισφορών σε μεμονωμένα προγράμματα και το διοικητικό κόστος τους·

γ) δεν παρέχει στην τρίτη χώρα ή τον διεθνή οργανισμό εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με το ενωσιακό πρόγραμμα·

δ) εγγυάται τα δικαιώματα της Ένωσης για τη διασφάλιση χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και την προστασία των οικονομικών της συμφερόντων.

4. Με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων που καθορίζονται στις παραγράφους 1, 2 και 3, και για λόγους ασφαλείας, η Επιτροπή δύναται, μέσω εκτελεστικών πράξεων, να καθορίσει πρόσθετες απαιτήσεις για τη συμμετοχή τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών στο πρόγραμμα, στον βαθμό που αυτό συνάδει με τις υφιστάμενες συμφωνίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 47 παράγραφος 3.

Άρθρο 40

Πρόσβαση τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών στις κυβερνητικές υπηρεσίες

Τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί μπορούν να έχουν πρόσβαση στις κυβερνητικές υπηρεσίες εφόσον:

α) συνάπτουν συμφωνία, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 218 ΣΛΕΕ, η οποία καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις πρόσβασης στις κυβερνητικές υπηρεσίες·

β) συμμορφώνονται με το άρθρο 43 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι αναφορές στον όρο «πρόγραμμα» στο άρθρο 43 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 νοούνται ως αναφορές στο «πρόγραμμα» που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

Προγραμματισμός, παρακολούθηση, αξιολόγηση και έλεγχος

Άρθρο 41

Προγραμματισμός, παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσω προγραμμάτων εργασίας όπως αναφέρεται στο άρθρο 110 του δημοσιονομικού κανονισμού. Τα προγράμματα εργασίας καθορίζουν τις δράσεις και τον σχετικό προϋπολογισμό που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος και, κατά περίπτωση, το συνολικό ποσό που προορίζεται για τις συνδυαστικές πράξεις. Τα προγράμματα εργασίας συμπληρώνουν τα προγράμματα εργασίας για τη συνιστώσα GOVSATCOM, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 100 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

Η Επιτροπή εγκρίνει τα προγράμματα εργασίας μέσω εκτελεστικών πράξεων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 47 παράγραφος 3.

2. Οι δείκτες για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο του προγράμματος ως προς την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παρατίθενται στο παράρτημα.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 45 για την τροποποίηση του παραρτήματος όσον αφορά τους δείκτες, όταν αυτό θεωρείται αναγκαίο, καθώς και για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με διατάξεις για τη θέσπιση πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης.

4. Όπου το απαιτούν λόγοι επείγουσας ανάγκης, στις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος άρθρου, εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 46.

5. Το σύστημα υποβολής εκθέσεων για τις επιδόσεις διασφαλίζει ότι τα στοιχεία με τα οποία παρακολουθούνται η υλοποίηση και τα αποτελέσματα του προγράμματος συλλέγονται κατά τρόπο αποδοτικό, αποτελεσματικό και έγκαιρο.

Για τον εν λόγω σκοπό, επιβάλλονται στους αποδέκτες των ενωσιακών κονδυλίων και, κατά περίπτωση, στα κράτη μέλη, αναλογικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων.

6. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2, οι αποδέκτες ενωσιακών κονδυλίων παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες. Τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την επαλήθευση των επιδόσεων συλλέγονται με τρόπο αποτελεσματικό, αποδοτικό και έγκαιρο.

Άρθρο 42

Αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή προβαίνει σε αξιολογήσεις του προγράμματος κατά τρόπο έγκαιρο, ώστε να τροφοδοτείται με στοιχεία η διαδικασία λήψης αποφάσεων.

2. Έως την 21η Μαρτίου 2024 και στη συνέχεια κάθε έτος, η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τα κύρια πορίσματα σχετικά με την αρχική εφαρμογή του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων της ολοκλήρωσης των δραστηριοτήτων καθορισμού, της συγκέντρωσης των αναγκών των χρηστών και των σχεδίων εφαρμογής, καθώς και των απόψεων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο.

3. Έως τις 30 Ιουνίου 2026, η Επιτροπή αξιολογεί την εφαρμογή του προγράμματος υπό το πρίσμα των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή αξιολογεί:

α) τις επιδόσεις του συστήματος ασφαλούς συνδεσιμότητας και των παρεχόμενων υπηρεσιών στο πλαίσιο του προγράμματος, ιδίως της χαμηλής λανθάνουσας καθυστέρησης, της αξιοπιστίας, της αυτονομίας και της πρόσβασης σε παγκόσμιο επίπεδο·

β) τα μοντέλα διακυβέρνησης και υλοποίησης, καθώς και την αποδοτικότητά τους·

γ) την εξέλιξη των αναγκών των χρηστών του προγράμματος·

δ) τη συνέργεια και τη συμπληρωματικότητα του προγράμματος με άλλα ενωσιακά προγράμματα, ιδίως με το GOVSATCOM και τις λοιπές συνιστώσες του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος·

ε) την εξέλιξη των διαθέσιμων ικανοτήτων, καινοτομιών και την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών στο διαστημικό οικοσύστημα·

στ) τη συμμετοχή νεοφυών επιχειρήσεων και ΜΜΕ σε ολόκληρη την Ένωση·

ζ) τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο του προγράμματος, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που καθορίζονται στο άρθρο 8·

η) τυχόν υπερβάσεις κόστους, την έγκαιρη τήρηση των καθορισμένων προθεσμιών του έργου και την αποτελεσματικότητα της διακυβέρνησης και της διαχείρισης του προγράμματος·

θ) την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνάφεια, τη συνοχή και την ενωσιακή προστιθέμενη αξία των δραστηριοτήτων του προγράμματος.

Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, στην αξιολόγηση επισυνάπτεται κατάλληλη πρόταση.

4. Κατά την αξιολόγηση του προγράμματος λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της συνιστώσας GOVSATCOM σύμφωνα με το άρθρο 102 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

5. Η Επιτροπή ανακοινώνει τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων, μαζί με τις παρατηρήσεις της, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

6. Οι οντότητες που εμπλέκονται στην εκτέλεση του παρόντος κανονισμού παρέχουν στην Επιτροπή τα στοιχεία και τις πληροφορίες που είναι αναγκαία για την αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

7. Δύο έτη μετά την επίτευξη πλήρους επιχειρησιακής ικανότητας, και, στη συνέχεια, ανά διετία, ο Οργανισμός εκδίδει έκθεση αγοράς, έπειτα από διαβούλευση με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, σχετικά με τον αντίκτυπο του προγράμματος στην εμπορική ανάντη και κατάντη δορυφορική βιομηχανία της Ένωσης με σκοπό τη διασφάλιση του ελάχιστου δυνατού αντικτύπου στον ανταγωνισμό και τη διατήρηση κινήτρων για καινοτομία.

Άρθρο 43

Λογιστικοί έλεγχοι

Οι λογιστικοί έλεγχοι σχετικά με τη χρήση της ενωσιακής συνεισφοράς, οι οποίοι διενεργούνται από πρόσωπα ή οντότητες, συμπεριλαμβανομένων ελέγχων εκτός αυτών που διενεργούνται κατ' εντολή των ενωσιακών θεσμικών οργάνων και οργανισμών, αποτελούν τη βάση της συνολικής διαβεβαίωσης βάσει του άρθρου 127 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 44

Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής

Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργείται στο πλαίσιο της εκτέλεσης των καθηκόντων και των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, μεταξύ των οποίων και τα καθήκοντα και οι δραστηριότητες του Οργανισμού, πραγματοποιείται σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2016/679 ([30]) και (ΕΕ) 2018/1725 ([31]) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

([30]) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

([31]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IX

Κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις

Άρθρο 45

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 8 παράγραφος 4 και στο άρθρο 41 παράγραφος 3 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028.

3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 4 και στο άρθρο 41 παράγραφος 3 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.

5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 4 ή του άρθρου 41 παράγραφος 3 τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 46

Διαδικασία επείγοντος

1. Οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που εκδίδονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο αρχίζουν να ισχύουν χωρίς καθυστέρηση και εφαρμόζονται εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η κοινοποίηση κατ' εξουσιοδότηση πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο εκθέτει τους λόγους για τους οποίους γίνεται χρήση της διαδικασίας επείγοντος.

2. Τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο δύνανται να προβάλουν αντιρρήσεις κατά της κατ' εξουσιοδότηση πράξης σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 45 παράγραφος 6. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή καταργεί την πράξη αμέσως μόλις της κοινοποιηθεί η περί αντιρρήσεων απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 47

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή του προγράμματος που έχει συσταθεί με το άρθρο 107 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696, υπό σύνθεση GOVSATCOM. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Για τους σκοπούς της έκδοσης των εκτελεστικών πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 και στο άρθρο 30 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού, η επιτροπή του προγράμματος που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου συνέρχεται στη σύνθεση ασφαλείας που αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

Για τους σκοπούς της έκδοσης των εκτελεστικών πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 και στο άρθρο 10 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού, συμμετέχει κατά τον δέοντα τρόπο η επιτροπή του προγράμματος που συνέρχεται στη σύνθεση ασφαλείας κατά το άρθρο 107 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

4. Εάν η επιτροπή του προγράμματος δεν διατυπώσει γνώμη επί του σχεδίου εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ X

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 48

Πληροφόρηση, επικοινωνία και δημοσιότητα

1. Οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης μνημονεύουν ρητώς την προέλευση των εν λόγω πόρων και εξασφαλίζουν την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης, ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους, παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού.

2. Η Επιτροπή προβαίνει σε ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας για το πρόγραμμα, τις δράσεις που αναλαμβάνονται δυνάμει του προγράμματος και τα επιτευχθέντα αποτελέσματα.

3. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στο πρόγραμμα συμβάλλουν επίσης στην προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στον βαθμό που οι εν λόγω προτεραιότητες είναι συναφείς με τους στόχους του άρθρου 3.

Άρθρο 49

Συνέχεια των υπηρεσιών μετά το 2027

Εάν χρειαστεί, μπορούν να εγγραφούν στον ενωσιακό προϋπολογισμό πιστώσεις για την περίοδο μετά το 2027 με σκοπό την κάλυψη των αναγκαίων δαπανών για την εκπλήρωση των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3, ώστε να καταστεί εφικτή η διαχείριση των δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του προγράμματος, καθώς και η κάλυψη των δαπανών για κρίσιμες επιχειρησιακές δραστηριότητες και παροχή υπηρεσιών.

Άρθρο 50

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στρασβούργο, 15 Μαρτίου 2023.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Η Πρόεδρος	*Η Πρόεδρος*
R. METSOLA	J. ROSWALL

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα θα παρακολουθείται στενά με βάση δέσμη δεικτών για τη μέτρηση του βαθμού στον οποίο έχουν επιτευχθεί οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος και με σκοπό την ελαχιστοποίηση του διοικητικού φόρτου και κόστους. Προς τον σκοπό αυτό, συλλέγονται στοιχεία όσον αφορά την ακόλουθη δέσμη βασικών δεικτών:

1. Γενικός σκοπός που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α):

   Δείκτης 1.1: Οι κυβερνήσεις των κρατών μελών και τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης θα έχουν πρόσβαση σε ένα σύνολο πρώτων κυβερνητικών υπηρεσιών το 2024

   Δείκτης 1.2: Οι κυβερνήσεις των κρατών μελών και τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης μπορούν να έχουν πρόσβαση το 2027 σε πλήρη επιχειρησιακή ικανότητα που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες των χρηστών και στη ζήτηση που καθορίστηκε στο χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών

   Δείκτης 1.3: Ποσοστό διαθεσιμότητας κυβερνητικών υπηρεσιών για κάθε παρεχόμενη κυβερνητική υπηρεσία

   Δείκτης 1.4: Επιδόσεις στους τομείς της ταχύτητας, του εύρους ζώνης και της λανθάνουσας καθυστέρησης για κάθε παρεχόμενη κυβερνητική υπηρεσία ανά τον κόσμο

   Δείκτης 1.5: Ποσοστό γεωγραφικής διαθεσιμότητας όλων των παρεχόμενων κυβερνητικών υπηρεσιών εντός της επικράτειας των κρατών μελών

   Δείκτης 1.6: Ποσοστό των παρεχόμενων υπηρεσιών που συνδέονται με το χαρτοφυλάκιο υπηρεσιών

   Δείκτης 1.7: Ποσοστό της διαθέσιμης δυναμικότητας για κάθε παρεχόμενη υπηρεσία

   Δείκτης 1.8: Κόστος ολοκλήρωσης

   Δείκτης 1.9: Συμμετέχοντες στο πρόγραμμα και αριθμός των τρίτων χωρών και διεθνών οργανισμών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 39

   Δείκτης 1.10: Εξέλιξη των δυναμικοτήτων των δορυφόρων τους οποίους αγοράζουν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης από μη ενωσιακούς φορείς

   Δείκτης 1.11: Αριθμός των εκτοξεύσεων που δεν πραγματοποιούνται από το έδαφος της Ένωσης ή από το έδαφος μελών της ΕΖΕΣ που είναι μέλη του ΕΟΧ

   Δείκτης 1.12: Αριθμός των εξουσιοδοτημένων από την κυβέρνηση χρηστών στην Ένωση

2. Γενικός σκοπός που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β):

   Δείκτης 2.1: Ποσοστό διαθεσιμότητας εμπορικών υπηρεσιών

   Δείκτης 2.2: Επιδόσεις της εμπορικής υπηρεσίας δορυφορικής ευρυζωνικής σύνδεσης παγκοσμίως στους τομείς της ταχύτητας, του εύρους ζώνης, της αξιοπιστίας και της λανθάνουσας καθυστέρησης

   Δείκτης 2.3: Ποσοστό νεκρών ζωνών επικοινωνίας στα εδάφη των κρατών μελών

   Δείκτης 2.4: Ποσό που επενδύεται από τον ιδιωτικό τομέα

3. Ειδικός σκοπός που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α):

   Δείκτης 3.1: Οι κόμβοι GOVSATCOM μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες που απορρέουν από το σύστημα ασφαλούς συνδεσιμότητας

   Δείκτης 3.2: Πλήρης ενσωμάτωση της υφιστάμενης δυναμικότητας από τη «δεξαμενή» της Ένωσης μέσω της ενσωμάτωσης των επίγειων υποδομών του GOVSATCOM

4. Ειδικός σκοπός που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο β):

Δείκτης 4.1: Ετήσιος αριθμός σημαντικών διακοπών των δικτύων τηλεπικοινωνιών στα κράτη μέλη λόγω καταστάσεων κρίσης, οι οποίες μετριάστηκαν χάρη στις κυβερνητικές υπηρεσίες που προσφέρονται από το σύστημα ασφαλούς συνδεσιμότητας

Δείκτης 4.2: Ικανοποίηση των εξουσιοδοτημένων από την κυβέρνηση χρηστών από την απόδοση του συστήματος ασφαλούς συνδεσιμότητας, η οποία μετράται με ετήσια έρευνα

Δείκτης 4.3: Επικύρωση και διαπίστευση διαφορετικών τεχνολογιών και πρωτοκόλλων επικοινωνίας

5. Ειδικός σκοπός που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ):

Δείκτης 5.1: Αριθμός δορυφόρων σε τροχιά που είναι λειτουργικοί και απαιτούνται για τη λειτουργία της υποδομής EuroQCI

6. Ειδικός σκοπός που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο δ):

Δείκτης 6.1: Αριθμός των δορυφόρων ανά τροχιακή θέση το 2025, το 2026, και το 2027

7. Ειδικός σκοπός που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο ε):

Δείκτης 7.1: Κυβερνητικές υποδομές και συναφείς κυβερνητικές υπηρεσίες που έλαβαν διαπίστευση ασφαλείας

Δείκτης 7.2: Ετήσιος αριθμός και σοβαρότητα του αντικτύπου περιστατικών που επηρέασαν την κυβερνοασφάλεια και αριθμός ηλεκτρομαγνητικών διαταραχών που σχετίζονται με το σύστημα ασφαλούς συνδεσιμότητας (διαβαθμισμένες πληροφορίες)

8. Ειδικός σκοπός που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο στ):

Δείκτης 8.1: Αριθμός δορυφορικών υποσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων ωφέλιμων φορτίων, που εξυπηρετούν άλλες συνιστώσες του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος

9. Ειδικός σκοπός που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο ζ):

Δείκτης 9.1: Αριθμός νεοφυών επιχειρήσεων, ΜΜΕ και επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και τα αντίστοιχα ποσοστά συμβατικής αξίας

Δείκτης 9.2: Συνολικό ποσοστό της αξίας των συμβάσεων που ανατίθενται υπεργολαβικά από τους κύριους προσφέροντες σε ΜΜΕ, πλην εκείνων που συνδέονται με τον όμιλο του προσφέροντος, και μερίδιο της διασυνοριακής συμμετοχής τους

Δείκτης 9.3: Αριθμός κρατών μελών από τα οποία συμμετέχουν στο πρόγραμμα νεοφυείς επιχειρήσεις και ΜΜΕ

10. Ειδικός σκοπός που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο η):

Δείκτης 10.1: Αριθμός νέων χρηστών δορυφορικών επικοινωνιών σε γεωγραφικές περιοχές στρατηγικού ενδιαφέροντος εκτός της Ένωσης

Δείκτης 10.2: Ποσοστό γεωγραφικής διαθεσιμότητας των απαιτούμενων υπηρεσιών σε περιοχές στρατηγικού ενδιαφέροντος εκτός της Ένωσης

Δείκτης 10.3: Αριθμός χωρών όπου διατίθεται δορυφορική ευρυζωνική σύνδεση στους καταναλωτές

11. Ειδικός σκοπός που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο θ):

Δείκτης 11.1: Αποτύπωμα της ανάπτυξης, παραγωγής και εγκατάστασης του προγράμματος όσον αφορά αέρια θερμοκηπίου

Δείκτης 11.2: Αριθμός των ενεργών, παροπλισμένων και ανακτημένων δορυφόρων

Δείκτης 11.3: Αριθμός των διαστημικών υπολειμμάτων που προκύπτουν από τη συστοιχία

Δείκτης 11.4: Αριθμός στενών συναντήσεων

Δείκτης 11.5: Δεδομένα από αστρονομικές εφημερίδες για τους δορυφόρους υπό κοινοχρησία με την κοινοπραξία SST της ΕΕ

Δείκτης 11.6: Κατάλληλη μέτρηση της επίδρασης της αντανάκλασης του φωτός στις αστρονομικές παρατηρήσεις

Έχουν γίνει δύο δηλώσεις σχετικά με την εν λόγω πράξη, οι οποίες βρίσκονται στην ΕΕ 101 της 17.32023, σ. 1 και στον ακόλουθο σύνδεσμο/στους ακόλουθους συνδέσμους: .....